

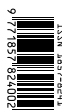
Специјална божица
Катица како заштитник
на криминалците

Груевски ја потврди позицијата
Народот ќе пресуди
на 24 април

Истрагата за Нешковски е законска
Заев излажа, Стразбур
потврди

Република

бр. 178, година V ■ петок, 29 јануари 2016 година ■ цена: 50 денари

НЕМА ТЕПИХ ШТО ЌЕ ГО СКРИЕ

ЗАЕВ СМОТАН ВО СВОИТЕ ЛАГИ

Стратегиска криза
**ЕУ ја повлекува
јужната граница**

Насилство во срцето на Европа
**На Златна зора ѝ се стемни
во Брисел**

republika.mk

Не чекај весџи
за да видиш шџо се случува
ИНТЕРНЕТ ТВ

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Специјалната божица на криминалците

6

АКТУЕЛНО

Груевски ја потврди партиската позиција

14

АКТУЕЛНО

На Златна Зора ѝ се стемни во Брисел

17

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Соња Верушевска

18

ЕКОНОМИЈА

Сефовите ги заменија перниците –
сè помалку злато и накит по домовите

20

СВЕТ

Геополитиката ја диктира цената на нафтата

25

ЗДРАВЈЕ

Асистент д-р Ирина Богдановска,
офталмолог

32

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Јелена Бачиќ Алимпиќ

38

СЦЕНА | ИНТЕРВЈУ

Жељко Самарџиќ

42

СПОРТ | АВТОМОБИЛИЗАМ

Игор Стефановски - Иџе

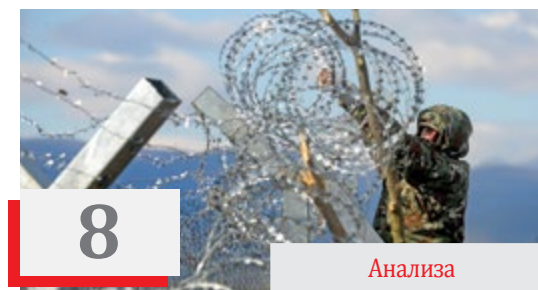
54

Настан на неделата

7

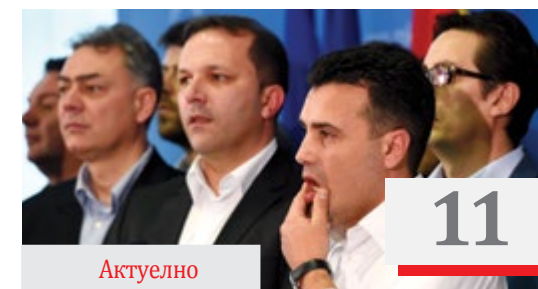
Стразбур потврди, истрагата
за Нешковски законска

8

Анализа

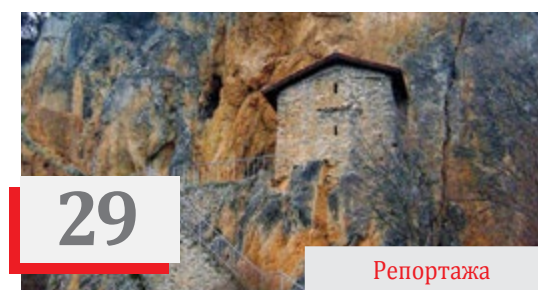
ЕУ ја повлекува
јужната граница

Актуелно

11

Заев смотан во
своите лаги

29

Репортажа

Пештерната црква
„Св. Атанасиј“ во Калишта

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчески**

Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**

Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Јана Јосифовска, Бојан Момировски

Колумнисти: **Горан Момировски, Љупчо Цветановски**

Соработници: **Никола Петковски, Димитар Љоровски Вамваковски**

Лектори: **Анета Љубеџиќ, Тања Стевановска**

Фотографија: **Ѓорѓи Личовски, Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Ника Георгиевски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **28 јануари 2016**

Катица како заштитник на криминалците

Ненаг Мирчевски | главен и одговорен уредник

За само една недела специјалната обвинителка се најде во фокусот на вниманието со три настани, кои, навидум, немаат никаква допирна точка, но сите заедно кажуваат многу за тоа зошто Катица Јанева за обвинетите во „Пуч“ од ловец се претвори во тотем на криминалците што треба да ги лови.

Додека јавноста очекува од специјалната обвинителка да го оправа буџетот од 4,1 милиони евра преку спроведување темелни и транспарентни истраги, таа молчешкум игра некакви политички игри и влече чудни потези што константно ѝ го намалуваат кредибилитетот меѓу граѓаните. Популарноста ѝ расте само во очите на обвинетите Зоран Заев, Зоран Верушевски и Соња Верушевска, кои по прокиснувањето на „странскиот чадор“, сега во неа гледаат божица.

Откако направи голем пропуст со неизработувањето записник за примените материјали од четвртообвинетиот Зоран Заев, за кој сè уште не ја почитува јавноста да одговори на поставените прашања, Јанева влета во уште една грешка со противзаконско бркање на две обвинителки од својот тим. Секој што е малку упатен знае дека специјалната обвинителка нема мандат за поставување и за разрешување обвинители, односно дека тоа е работа на Советот на обвинители. Оттука не е сфатлива комоцијата со која обвинителката си дозволува да дава такво неиздржано образложение за потегот. Уште понесериозно е тврдењето дека не ѝ биле потребни обвинителките „поради намалениот обем на работа“. Ако е така како што

вели, тогаш отворено признава дека Советот на обвинители беше во право кога ѝ определи двојно помалку соработници. Во исто време, признава и дека ја злоупотребила поддршката на амбасадорите, кои тогаш се потегнаа да излезат од рамките на своите надлежности само за таа да го добие целиот тим и сè што бараше. За овој случај интересен е уште еден детаљ. И покрај тоа што си дозволила самоиницијативно да ги отпушти обвинителките, воопшто не побарала намалување на буџетот во висина на нивните плати и придонеси. Зошто и што планирала да прави со тие пари, ќе треба самата да одговори. За целата ситуација Јанева ѝ должи на јавноста сериозни одговори, како и на уште еден куп прашања, меѓу кои и дали сè уште смета дека може да излезе на крај со предизвикот. Ако прави вакви катастрофални грешки уште сега, што може да се очекува од неа кога ќе влезе в судница?

Јавноста е оставена да чека со недели, па и со месеци, за информации во врска со предметите, но кога станува збор за испраќање политички пораки и презентирање политички ставови, обвинителката се покажа како многу брза. Така, иако Јанева се жалеше дека немала доволно време да се запознае со предметот „Пуч“, за што и бараше одложување на рочиштето, се покажа дека има доволно време преку својата страница на „Фејсбук“ да покаже „интерес“ за присуство на протестот против еврокомесарот Јоханес Хан и со тоа отворено да поддржи политички настан против еден од претставниците на Брисел, кој беше најупорен за нејзино назначување на функцијата. Кој

е нејзиниот интерес да протестира против Хан, исто така, ќе треба да одговори самата.

Третиот настан што ја одбележи работата на обвинителката неделава е поддршката од Соња Верушевска за одобриот буџет за Специјалното обвинителство. Барем досега, ниту се видело ниту се чуло обвинета да се радува што обвинител ќе добие пари за да ја изведе пред суд. Но ете, сега и по тоа ќе бидеме уникатни. Верушевска стана еден од најголемите обожаватели на Јанева откако таа го ослободи од притвор нејзиниот сопруг Зоран Верушевски уште пред целосно да се запознае со случајот „Пуч“. За потсетување, претходно и Заев изјави дека ќе се појави пред суд само ако Катица го води случајот против него.

Со ваков пристап кон работите не е ни чудо што главни „обожаватели“ на специјалната обвинителка стануваат обвинетите криминалци, а не граѓаните што ѝ го плаќаат луксузот. Затоа, едно од најтешките прашања на кои ќе треба да даде одговор прво пред себе, а потоа и пред јавноста е зошто обвинителката во очите на тие што треба да ги „лови“ место кошмар стана божица-заштитник?

ИСТРАГАТА ЗА НЕШКОВСКИ Е ЗАКОНСКА

ЗАЕВ ИЗЛАЖА, СТРАЗБУР ПОТВРДИ

Седум месеци по крвавиот 5 мај, кога 38 полицајци беа во судир со приврзаници на СДСМ и со изманипулирани граѓани кои бараа „правда за Мартин Нешковски“, судот во Стразбур констатираше дека државата спровела ефикасна истрага и дека сè било законски

Насилните протести следуваа откако лидерот на опозицијата Зоран Заев го обвини премиерот Никола Груевски дека се обидел да ја прикрие смртта на Мартин. Заев, искористувајќи ги нелегално прислушуваниите телефонски разговори на прес-конференцијата, ја изманипулира јавноста дека „ја објавува целата вистина за прикривањето на убиството од страна на власта“.

■ Денеска, граѓаните ќе слушнат кој и зошто сакаше да ја убие вистината за згаснувањето на еден млад живот, животот на Мартин Нешковски. Вистината е тешка, боли и пече. Но, вистината е една и единствена и граѓаните мора да ја дознаат во целост - рече Заев на 5 мај.

Европскиот суд за човекови права по поднесената тужба од страна на мајката на убиеното момче, заклучи дека нема повреда на членот 2 од Европската конвенција за човекови права во смисла на ефикасноста на истрагата за смртта на Мартин Нешковски. Судот заклучил дека државата презела ефикасна истрага во однос на утврдување на причините за смртта, односно дека државата ги исполнила сите критериуми воспоставени со судската практика на Европскиот суд за човекови права во истоветни случаи. Притоа, Судот констатираше дека не е повредено

ниту едно право загарантирано со Конвенцијата од страна на државата.

По објавената пресуда во Стразбур, ниту Зоран Заев, ниту кој било друг од неговата партија кои повикуваа и кои учествуваа во насилствата, немаа храброст и доблест да признаат дека свесно ја изманипулираа македонската јавност, со што сериозно ја загрозија безбедносната состојба во државата. Ниту Заев, ниту кој било друг од СДСМ не почувствуваа потреба да им се извинат на семејството Нешковски, на повредените полицајци и на нивните семејства, но и на изманипулираните демонстранти за предизвиканата душевна и физичка болка. Не се извинија ниту соросовите медиуми, кои отворено повикуваа на војна и на линчување на претставниците на власта во името на „правдата за Мартин Нешковски“. Насилните протести на 5 мај беа вовед во еден исклучително критичен период за државата, кој многу лесно можеше да прерасне во граѓанска војна. Ситуацијата кулминираше на 9 и на 10 мај со настаните во Куманово, кога загинаа осум полицајци, а четириесетина беа ранети. Дури и во тие денови, опозицијата не се откажа од одржување протест во Скопје на кој се бараше наводна правда за Мартин Нешковски. ■

Здравата страна на слатките задоволства!

ЕУ ЈА ПОВЛЕКУВА ЈУЖНАТА ГРАНИЦА

Пишува | Горан Момирски

Годината 2016 може да остане запишана како период на една од најмасовните преселби во човечката модерна историја, но и период на најголемата хуманитарна криза во современиот свет. Ако се остварат најавите за доаѓање на само една десетина од бројките со кои сега располагаат западните служби во Европа (голем дел од нив би поминале низ Македонија) во текот на оваа и во наредните неколку години би можеле да пристигнат три до пет милиони луѓе. Вкупната бројка граѓани на земјите од Блискиот Исток и од Африка што се заразени со вирусот „Европа“ се движи меѓу 30 и 50 милиони луѓе. Најголем дел од нив се мажи на возраст од 18 до 45 години, без работа, на пат би тргнале без семејства, но со план подоцна тие да им се придружат.

Покрај четири милиони Сиријци, кои сега се сместени во Турција, Либан и во Јордан, за пат кон Европа се подготвуваат и десетици милиони луѓе во Ирак, Авганистан, Јемен, Етиопија, Либија, Мароко, Тунис, Алжир, Сенегал, Палестина (појасот Газа и Западниот Брег), Сомалија, Судан, Демократска Република Конго, Мијанмар (поранешна Бурма), Еритреја, Централноафриканската Република, Брегот на Слоновата Коска, Шри Ланка, Ангола, Руанда, Бурунди, Иран, Етиопија, Либерија, Чад, Мавританија, Пакистан, Зимбабве, Гана, Того, Нигерија, Ерменија, Индија, Индонезија, Камбоџа, Камерун, Либан, Гвинеја, Република Конго, Узбекистан, Бан-

Што е тоа поради кое еврокомесарот Хан рече дека Македонија се наоѓа пред стратедиска криза, во Германија се ниша фотелјата на Меркел, а предизвика длабоки поделби во целата Унија и се заканува да го урне долго и внимателно градениот шенгенски систем. Бегалците што веќе влегоа во Европа веќе не би требало да се проблем. Европа има капацитет да ги смести, да обезбеди храна и образование за нив, за голем дел ќе се најде и работа. Очигледно, проблемот е што тие се само претходница на големиот бран што, според сите анализи, го очекува континентот во месеците и во годините пред нас

гладеш, Кенија, Лаос, Сиера Леоне, Египет, Непал, Уганда, Мали и други.

Во најголемиот дел од наведените земји се води масовна пропагандна кампања во која не учествуваат вообичаените медиумите, но затоа социјалните мрежи и интернет-порталите се преполни со пораки што повикуваат, охрабруваат и олеснуваат претежно млади луѓе да заминат во ЕУ. Кампањата е така конципирана што и најголемиот патриот во земјите каде што во голем дел нема постојано струја и вода лесно ќе се реши да тргне кон остварување на својот сон. Лажните информации дека во Германија социјалната помош за бегалците е 650 евра, дека европските либерални жени лесно се согласуваат на сексуални односи и слични манипулации се веќе длабоко

влезени во главата на сиромашните луѓе, кои немаат што да загубат доколку тргнат на долгиот пат од кој понекогаш нема враќање.

Преселбата ја помагаат и локалните власти во наведените држави или барем не ја отежнуваат затоа што со намалувањето на бројот на граѓаните се намалува сиромаштијата, која, пак, може да биде ублажена кога новата дијаспора ќе почне да испраќа пари дома. За љубителите на конспиративни теории реално е една од целите на радикални и умерени исламистички религиозни лидери, кои зголемувањето на бројот на муслимани на стариот континент го гледаат како победа на исламот врз христијанството, да е освојувањето на христијанска Европа со млади мажи.

МАКЕДОНИЈА ОСТАНУВА НА ГЛАВНАТА МАРШРУТА

Преку Македонија и балканската маршрута на пат кон Европа лани поминале повеќе од 700 илјади емигранти. Ова може да биде само мал дел од бројката што ја очекува земјата ако ЕУ не успее да го спречи бранот на нови бегалци и економски емигранти. Македонија лани вратила околу 6.000 емигранти, кои на границата се појавиле со лажни пасоши или не потекнувале од земјите во кои има конфликт. За оваа операција земјата потроши десетици милиони евра. Ако Македонија се соочи со предвидениот бегалски бран од десетици милиони луѓе од кои половината ќе тргнат по балканската маршрута, а Грција не успее да ги спречи, на земјата ќе ѝ бидат потребни стотици милиони евра за одржување на мирот на јужната граница, за сместување, медицинска помош и храна за бегалците.

Доколку Грција не успее да најде решение какво што бара ЕУ во наредниве шест недели и продолжи со препраќање на бегалците кон ЕУ, Македонија ќе се соочи и со сериозни безбедносни предизвици, не само со хуманитарни. Јавна тајна е дека Грција не само што не ги запира бегалците, туку и дека го организира нивното патешествие кон Германија, Австрија и Скандинавија како примарни цели. На бегалците од Ирак, Сирија и од Авганистан дури им се придружуваат и странците од Блискиот Исток и од северна Африка, кои со години работат во Грција.

Познавањето на грчкиот јазик, кое го искажале дел од бегалците на интервјуата со македонските институции во Гевгелија, упатува на тоа дека со масата бегалци, понекогаш со лажни пасоши, се движат и луѓе што грчките 500 евра плата сакаат да ги заменат со исто толкава сума германски евра како социјална помош, а притоа да не мораат да работат.

ШТО ПРАВАТ БРИТАНСКИТЕ НЕВЛАДИНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ОСТРОВОТ ЛЕЗБОС

На островот Лезбос во Егејско Море функционираат околу 1.000 невладини организации, кои имаат цел да им помогнат на бегалците да ги преживеат маките на патот до Европа. Најголем дел од невладините активни на Лезбос и на другите грчки острови се британски, што кај дел од европските набљудувачи на настаните иницираше поставување конспиративни теории според кои токму Британците се тие што имаат интерес да се зголеми бројот на бегалци во Европа и со тоа да се олесни одлуката на владата во Лондон за побрзо напуштање на ЕУ во отсуство на договор за соочување со бегалската криза на стариот континент. Иако овие тези не се засновани на реални показатели, тие се причина за сè поголем анимозитет меѓу европските партнери. Тие што не веруваат во првото сценарио се убедени дека Лондон, во најмала рака, ќе се обиде да го искористи хаосот во Европа за свои потреби, повторно во правец

на подобра преговарачка позиција при договорот за иднината на ЕУ и пред референдумот за останување во Унијата.

Тоа што најмногу ги шокира набљудувачите на бранот бегалци, кој не се намалува значително ниту со доаѓање на зимата, е инфраструктурата што ја гради некоја невидлива, а сепак реална сила. Кај бегалците можат да се најдат одлично подготвени водичи за патување до крајната дестинација и тоа на повеќе јазици, арапски, англиски, француски, фарси, а во нив се наведени сите потребни информации за маршрутата што треба да се помине. Бегалците имаат точно наведени локации каде да сменат пари, каде да купат карти за воз или за автобус, каде да се снабдат со храна и како да ги активираат телефонските картички со интернет. Според сите процени на соодветните служби, неверојатно е сето ова да се спонтанна организација. Се работи за добро организирана и координирана акција, која се води од одлично менаџиран центар.

МАКЕДОНИЈА, А НЕ ГРЦИЈА СТАНА НАЈЈУЖНА ЕВРОПСКА ТОЧКА

Фактот што Европската комисија го прифати предлогот на словенечкиот премиер Мило Церар линијата на одбрана на Европската унија од бегалскиот бран да биде Македонија, а не Грција, значи индиректно признание на Брисел дека нашата земја неправедно е оставена надвор од преговорите за членство. И не е толку важно дали ова позиција, која ја дели и претседателот на Комисијата, Жан-Клод Јункер, кој одобри помош за македонските власти во контрола на границата со Грција преку испраќање полиција, правни стручњаци и опрема, во иднина ќе биде искористена кога ќе дојде време за датум за преговори. Најважно е што Македонија, и поради себе и поради партнерството со ЕУ, сега има шанса да покаже дека е добро организирана држава, која може да се соочи со сите предизвици.

Неколкуте одлични чекори на македонските власти, кои уште во октомври побараа припадниците на Фронтекс да вршат мониторинг од македонска територија на граница со Грција, се покажаа како клучни во новите односи Скопје

- Брисел. Набљудувачите на Фронтекс и институциите на ЕУ сега ќе имаат можност од прва рака да се информираат како функционира Грција кога треба да спроведе каков било договор, а тоа не е од нејзин интерес. Соочена со критики од ЕУ, Грција преку својот министер за емиграции порача дека не разбира како една земја може да ја затвори границата со Грција заборавајќи на ембаргото за Македонија во 1993 година. Секако, за Македонија не е време за фаќање сеир затоа што предвидените половина милион луѓе што в година по морски пат ќе влезат кај јужниот сосед се опасност и за нас. Голем дел од нив треба да бидат сместени во кампови, но голем дел ќе се обидат да влезат во Македонија преку дивни планински премини при што постои опасност од хуманитарни или други видови инциденти. Во отсуство на блиска соработка со Грција, Македонија ќе мора да биде внимателна затоа што секој загубен живот на некој од бегалците може да ни се врати како бумеранг во услови кога цела Европа е уплашена од развојот на настаните за кој се зборува од пред 10 години, а никој во ЕУ досега не сакаше да го признае како опасност. ■

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

НЕМА ТЕПИХ ШТО ЌЕ ГО СКРИЕ

АНАЛИЗА

ЗАЕВ СМОТАН ВО СВОИТЕ ЛАГИ

Ако ме излажеш еднаш – срам да ти е, а ако ме излажеш двапати – срам да ми е! Но што ако некој лаже стопати, притоа никој не му верува, а тој по навика или од немајкаде продолжува? Кај кого оди срамот тогаш? За чудо, никој од граѓаните не ни очекува извинување за овие ноторни дејанија – ниту од Заев, ниту од Спасовски, ниту од „Фокус“...

Пишува |
Љуйчо Цвеџановски

Живееме во земја во која лидерот на опозицијата и неговите најизвикани чеда секој вторпат се демантираат самите себеси, во 25 отсто од случаите се фатени во лага од институциите, а останатите 25 отсто ги демантира некој од странство. По Израел, Словенија и ЕУ, сега на ред дојде и Германија. Не поради друго туку поради отрезнувачи ефект кај членството, бидејќи на илјадниците деманти од дома „синокрвните“ следбеници се добро истренирани да не

веруваат. Уште полошо е што спасителот од Муртино, очигледно, ја создал врхушката по сопствениот лик. Така барем говорат искуствата од нивните најистурени „борци за слобода“, или барем тоа требаше да бидат антипроектните, колерични технички министри и дополнителни побратими, секогаш расположени за отпуштање и за унапредување на партискиот кадар. Сега и лажговци...

Досегашните дејанија ве тераат да се замислите дали партискиот кадровик за висока позиција во СДСМ најголемата оценка ја дава на оној што најдобро лаже или на оној што најлошо лаже. Добро, очигледно е дека поени добивате

и ако сте од Крива Паланка, а ви одземаат поени ако сте од Скопје. На лагата ѝ се куси нозете, а на лидерот рејтингот. Ова е најкраткото сиче на досегашното дејствување и на резултатите од актите на оваа гарнитура која ќе остане позната по огромната, акумулирана омраза, по лагите и по бескрупулозност. проблемот во огромниот број лаги, пак, не е во лошата меморија, туку токму во невината. Логиката е едноставна и вели дека ако секогаш ја говорите вистината, тогаш немате потреба да памтите што зборувате, нели? А поголемиот проблем не е што си ги излажал, туку што оттогаш па натаму, луѓето нема да ти веруваат. А не, пак, да гласаат за тебе...

КОСТОВ: СДСМ ДА ЈА ОБВИНИ МЕРКЕЛ ЗА ЛАЖНИ ДОКУМЕНТИ НА ИЗБОРИ

Лудвиг Видгенштајн во своите „Филозофски истражувања“, констатира дека лажењето е јазична игра како и секоја друга. Така, како и секоја игра, и лажењето е неверојатно интересно, но тоа е и извонредно заразно, вели истражителот и колумнист, Сотир Костов, автор на неколку дела на оваа тема.

КОСТОВ: Кога прв пат ќе паднеш во искушение да излажеш, ако не му одолееш, еднаш засекогаш стануваш зависен од него. На тој начин се доведува во многу незгодна состојба да го употребуваш, во сите ситуации и пригоди кога си во тесно или си притиснат (од аргументите, од фактите, од доказите), т.е. од фактичката состојба на работите во реалноста. Резултатот е тоа дека стануваш зависен од лажење за сè и сешто, т.е. тоа ти станува

еден вид фискултура на мозокот, кога сакаш да си веродостоен, или ментална гимнастика, кога сакаш да шокираш (небаре изведуваш дотогаш невиден и неверојатен гимнастички елемент) со тоа што ѝ го соопштуваш на јавноста.

Ете, техничкиот министер за внатрешни работи, Оливер Спасовски, го доживувам како таков зависник, зависник од лажење, и како еден од креаторите и дизајнерите на „Фабриката за афери“, кој почна да ја лаже македонската јавност уште пред да стапи на должноста технички министер (кога рече дека за таа позиција СДСМ ќе номинира врвен стручњак и докажан експерт, и дека тој министер нема да прави непотребни и неосновани кадровски смени во МВР). Тој толку е заљубен во оваа дисциплина, што постојано и непрекинато ја применува. Многу длабоко е заглибен во лагите за лажни

пасоши и лажни лични карти, наводно направени од ВМРО - ДПМНЕ, поточно од Владата на РМ, така што веќе до гуша е пропаднат во живиот песок, кој самиот (најверојатно поттикнат и стимулиран од Заев и од Шекеринска) го создава, што е голем апсурд, но и самиот во него тврдоглаво и безочно навлегува, што е, пак, уште поголем апсурд, апсурд кој води во политичко самоубиство. Како тоа да му беше малку и недостатокно, се обиде уште еднаш да ја шокира македонската јавност со наводната афера за лажни формулари за возачки дозволи, т.е. со повторен обид за фалсификат и украдени идентитети на граѓаните на Македонија. Сторители, се знае: МВР и ВМРО - ДПМНЕ.

Додека за првата афера го зафрмна пројавувањето на „ликот и делото“ на Чаушот (но и тепихот кај него дома), за кого Заев вели дека е најревносниот активист

на СДСМ, за втората монтажа, богами демантот дојде од фирмата „Веридос“, фирма која ги изработува споменатите формулари за возачки дозволи, но и фирма, која ни помалку ни повеќе, е фирма во мнозинска сопственост на Владата на Република Германија. За да биде апсурдот поголем, истата фирма, уште во декември 2015 година си ја признала грешката, ја презела одговорноста, прифатила да ја надомести штетата и најкултурно и најљубезно се извинила, како што налагаат моралните принципи на деловноста и на меѓународниот менаџмент. Тоа за нормалниот деловен свет е енде – завршена работа, што би се рекло на задоволство на двете страни: на македонската страна, на МВР, и на германската страна, на владината фирма „Веридос“. Е, арно ама тоа и така, според начертание од Оливер Спасовски, а послание од Заев, Шекеринска и СДСМ, не може, ама никако не може. Нивното политикантско евангелие вели дека тука има криминал на началството на ВМРО

- ДПМНЕ, а богами не се амнестирани и раководството на МВР и целата влада. И точка. Така и никако поинаку. Мора да падне вмровска крв, мора да биде компромитирана владата на Никола Груевски. Компромитирање до паѓање. Арно ама, пак проблеми за техничкиот министер, и останатите ниту-риби-ниту-девојки од СДСМ. Гравитацијата, како на слободно паѓање, така и на сите други видови, или ако сакате, законот за универзалната гравитација, не функционира според социјалдемократски принципи. Нема друго: или да го проучуваат Њутн, или пак да чекаат да ги удри јаболко по главата, за да добијат просветлување или ефект еурека. А дотогаш им советувам: за аферата со лажните пасоши и личните карти да го обвинат Оливер Тоскани, кој е вистинскиот творец на „Фабрика“ на Бенетон, фабрика во која се воспитуваат дизајнери, креатори и новинари за афирмирање на брендот, и тоа да биде обвинение за лажна франшиза. Тука можат да размислуваат

и за обвинение против Бучковски, кој прв направи погрешна примена на франшизата за „Фабрика“. Доколку не можат да го направат тоа, тогаш право кај Миле Тепих, врвен експерт за теписи (навистина го мислам тоа), и да бараат од него вештачење, со кое ќе се покаже и докаже дека тепихот од снимката „Афера пасоши и лични карти“, и тепихот од семејната кука на Чаушот, не е ист. Тоа што изгледа ист е чиста случајност. Истиот е, ама не е тој. Миле го може тоа. Тој чуда прави со теписи, и затоа го викаме Миле Тепих. А за аферата со лажните формулари за патни исправи, целата вина да ја насочат кон Ангела Меркел, како единствен виновник за лиферување на лажни документи за гласачите во Македонија пред одржувањето на предвремените избори. Така и ќе „докажат“ дека во Македонија се гласа со возачки дозволи, и ете ти однапред технички избори, технички победници, технички резултати. Како порачано за нив. Чиста случајност.

Лажна афера против „Фабриката за афери“

Македонија е уникатна по повеќе особини, карактеристични само за ова тло: опозиција која се плаши од избори, охридска пастрмка, криминоген и абелициран лидер кој се бори за враќање на „слободата“, Молика, партија која бојкотира десет пати во четири години, опозиција која прислушува власт и дузина други творби. Од неодамна, пак, имаме и ендемски министри, кои не се такви единствено поради тоа што министеруваат во владата на својот политички противник, ниту по тоа што од нив двајца, едниот веќе го унапредил сопругот на единствената партиска колешка во истата таа влада. Имаме министер кој, очигледно, лаже и ни на крај на умот не му е да се извини за тоа. Партиска задача во создавање „мала дигресија“ во смалувањето на поразниот ефект на „Фабриката за афери“. Особено грда во набедување конкретни лица со име

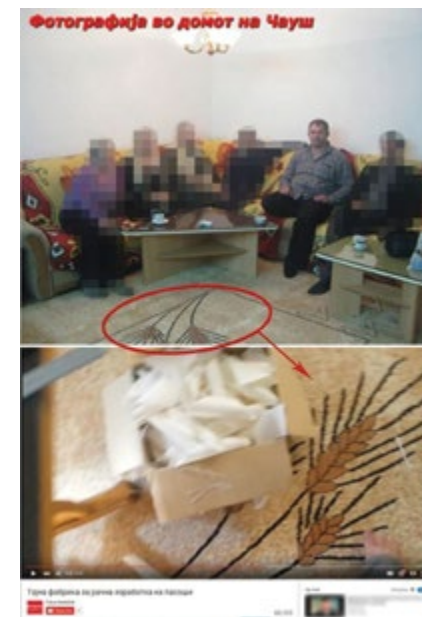
и презиме од спротивниот табор дека сториле нешто што нема ни „К“ од криминал во себе. Веројатно, мал е бројот на земјите каде што министерот за внатрешни работи, наместо да се бори со криминалот, оркестрира афери, неосновано клевети јавни личности и измислува случаи, кои испаѓаат обична техничка грешка. Уште погрдо е кога, по урнекот на лидерот во Израел, ќе ве демантира угледна државна германска компанија, со најава за тужба за нанесената штета. Најбедно е што, сепак, вие сте знаеле цел еден месец за вистината на нештата, но поради партиски интереси и цели сте ја прескокнале, не заобиколиле. За да биде контроверзноста уште поголема, истиот тој министер, кој од раков тресе решенија, разрешу-

ва професионалци и наградува послушници, е сликан со семејството на Захир Бекири – Чауш, криминалец од памтивек со дебело досие. Можеби, тој му го купил и фамозниот тепих со дизајн на класје. Злите јазици веќе шушкаат дека ова е еден од омилените дезени во Куманово... Како и да е, Германците јасно демантираа и ја презедоа целосната вина за урнеците за возачки дозволи чија фама ја создаде СДСМ. Да, по Фокусовите пасоши и личните карти им недостасуваа уште возачки дозволи. По уривањето на приказните, пак, за личните карти и за пасошите кои, сепак, ги печател Чаушот, а возачките ги изврти и ги измисли Спасовски, дали е на ред квазиафера за членски картички од библиотека – т.е. вмровците сакале да ги наместат овие чисти и чесни социјалдемократски души затоа што читале субверзивна и порно-литература?! А ним единствените книги по „Зоки Поки“ да им биле транскриптите од петардоидните бомби, оние истите што Катица никако да ги заведе. Можеби и таа не го прави тоа целосно внесена во едукативното „рекла-кажала“ четиво спакувано во шесте кутии на Заев. Разговори за кои не ни знаеме колку се, со кого се, оригинални ли се. Битно Катица знае и чита. А во пауза, за размрдување, си ги

отпушта обвинителите без кои не можеше ни да замисли да почне со работа. Занимација...

Тепихот во фокус на разврска на лагите

„Билмези, подобро ко баба Зумбула да ве сметаа во тој тепих непрокопан“ – ова е само еден од коментарите на лутите и гневни опозициски следбеници на социјалните мрежи, кои ни самите не можат да поверуваат дека нивните стратегии и јуришници до толку ја утнаа работата. Искрено, поголема утка од тепихот на Чауш, кој е ист со снимките во лажната афера со пасошите што СДСМ ја злоупотребуваше долго време, е само доколку се утврди дека влечките што ги носи лицето на видеото (кое е „истражувачки“ доставено до „Фокус“, а потоа лиферувано до сите опозициско-соросоидни гласила) се во шкафот за обувки на Чаушот. Нивото на трагикомичен аматеризам во СДСМ веќе одамна е константа и не ги изненадува граѓаните, но што е многу-многу е. Ни помалку ни повеќе, пасошите да ти ги печателе, како што милува да каже Заев, во домот на пријателот на Спасовски и соработникот на Заев. Ах, да, и криминалец со „специјална“ пријателка на „Фејсбук“. Закованите „со

сина крв“ ќе речат дека има многу такви теписи кај пластичарите, но, сепак, случајностите со домашното уредување и случајностите со познанствата и пријателствата со гореневедените се премногу очигледни. Зборуваме за истиот тој Чауш кој долго пред Катица Јанева ги имаше прислушувани разговори или „само“ 70.000 од нив во папка со име „Заев СДСМ“, човек кој беше дел од подготовката на мегаафери со лажни банкарски сметки и со бугарски пасоши за раководството на владејачката партија во случај во кој при

нивното апсење беше обелоденето дека еден од осомничените (Чауш, Сума или друг) разговарал со Заев и со Спасовски?! Премногу, премногу „случајности“ во кои е тешко да ги убедите граѓаните. Поради историјата со името, знамето, транзицијата, територијалната организација, пучовите, поткупите, тендерите, кириите и што ли не... Истите тие граѓани, поведени од искуството, ни на крај памет не очекуваат партијата, која наголемо ги злоупотребуваше овие фингирани афери, да ѝ се извини на јавноста за искажаните лаги и навреди кон политичките противници. Уште помалку тоа се очекува од соросоидните медиуми и особено од неделникот што ги „протури“ овие лажни афери. „Сè за службата“ – стара екскомунистичка поговорка која ги оправдува средствата за постигнување на целта. Единствено то прашање би било – во служба на кого? На Македонија и на граѓаните сигурно не. Дефинитивно... ■

ГРУЕВСКИ ЈА ПОТВРДИ ПОЗИЦИЈАТА

НАРОДОТ ЌЕ ПРЕСУДИ НА 24 АПРИЛ

Пишува | Наум Стоилковски

Поминавме година во која некој користејќи го СДСМ сакаше на највалкан можен начин да ја урне ВМРО-ДПМНЕ, да ја дестабилизира Македонија и да ја промени по терк како што налагаат неговите интереси. Сè беше совршено подготвено, но како што знаеме, не постои совршено злосторство. Во овој случај недостасуваше една финеса, која како и многупати низ историјата се покажа клучна за нашиот опстанок, која ја заборавиле, или во најмала рака ја потцениле, а тоа е народот - нагласи Груевски во своето обраќање пред Унијата на жени на ВМРО-ДПМНЕ, во кое главен акцент беше ставен на актуелниот момент во политичката криза.

На 24 април доаѓаат казната и одмаздата на народот. Доаѓаат неговите пет минути. Тоа е ден кога овој народ, народот на Македонија, на сите ќе им покаже кој е кој во оваа држава, односно чија е оваа држава - додаде Груевски.

Всушност, Груевски и овој пат потврди дека главниот фокус на ВМРО-ДПМНЕ е свртен кон народот, онаму од каде што го црпи легитимитетот последните десет години. Спротивно од навредите што опозицијата ги упатува кон народот, ВМРО-ДПМНЕ во него препознава капацитет и, како што посочи Груевски, „неверојатна моќ да ги препознае валканите игри и лошите намери“.

Живееме во демократија. Нормално, еден ден, народот ќе ѝ даде шанса на друга партија да ја води државата, а ВМРО ќе отиде во опозиција и пак ќе се бори за Македонија. И пак потоа ќе дојде на власт. И партиите ќе се борат, ќе победуваат и ќе губат, но ќе се борат со мудрост, со идеали, со конкурентни идеи, со разум, со проекти и со реформи, со политики и со активности за благосостојбата на народот. А не со валкани игри и со манипулации - оцени Груевски.

ВОДИЧ ЗА СОВРЕМЕНА ПАРТИЈА

Обраќањето на Груевски, прво на вака голем партиски собир откако времено се повлече од премиерското место за да се исполнат новите услови согласно со договорот од Пржино, беше и своевиден водич за тоа зошто граѓаните во ВМРО-ДПМНЕ препознаваат современа партија и зошто анкетите ѝ предвидуваат десетта по ред изборна победа. Надоврзувајќи се на значењето на народот, тој посочи на четири пораки кои граѓаните ќе ги испратат од изборите по последната политичка криза.

Во април народот на Македонија ќе ја земе работата повторно во свои раце и ќе испрати четири пораки: дека ова е негова земја и дека само тој - народот, одлучува во неа и е подготвен да ја одбрани од секој натрапник. Дека никој во иднина не смее да помисли со валкани игри, со соработки со служби и со малверзации да освои доверба на мнозинскиот народ. Дека не дозволува измамник и криминалец да ја

води државата, и дека не само што тој одлучува во оваа држава туку и дека е мудар, а не глупав, за да може некој со лаги и со замајувања и без реална основа да му го промени ставот. Затоа СДСМ сега бега од изборите - сумираше Груевски.

Споредувајќи ги на извесен начин двата концепта, на ВМРО-ДПМНЕ и на СДСМ, Груевски ги предочи разликите кои не само што ја држат опозицијата десетта година во опозиција, туку и во низа креира кризи во кои заложник е целата држава. Главна разлика, секако, е недостатокот на изборна програма на опозицијата во која би се препознале гласачите.

Само оној што смета дека народот е глупав, во недостаток на креативни идеи за општо добро, може да верува дека ќе ја купи неговата доверба „продавајќи му“ нешто што народот веќе одамна го има: слобода и демократија - посочи Груевски.

Иако изборите се шанса за секоја политичка опција да го измери на терен својот

политичката криза што ја одбележа изминатата година, ќе заврши со предвремените избори во април. Тоа беше главната порака од говорот на Никола Груевски, како лидер на ВМРО-ДПМНЕ, пред женската партиска организација, во своето прво обраќање на еден голем партиски собир по временото повлекување од премиерската функција

концепт, главната карактеристика на македонската опозиција е што дури и во услови во кои со нејзините акции предизвикува предвремени избори, потоа гледа да избега од нив. Груевски се осврна на актуелните условувања од опозицијата за да учествува таа на изборите.

Не може опозицијата да ги има во свои раце двете институции кои по закон и по устав се единствените што ги организираат изборите во државата, МВР и ДИК, и да го прави народот будала дека не може да се организираат фер и демократски избори - посочи Груевски, кој ја повтори и понудата за избор на европско решение за Закон за медиуми за да не биде и тоа прашање причина за опозициското бегство од изборите.

Во анализата на разликите на двата концепта, потсети и на главната замерка од критичарите - опозициското негирање на сè што е сторено во периодот на владеење на ВМРО-ДПМНЕ.

Не може за сè што прави власта да викаш дека не чини, а да не понудиш подобро. Сè што направивме, сè исплукаа. Од друга страна, мнозинството е задоволно од повеќето направени работи... Погледнете на што спадна СДСМ. Од некогаш сериозна, победничка и самоуверена партија, денес е партија на преплашено раководство - потенцираше лидерот на ВМРО-ДПМНЕ за однесувањето на СДСМ.

ВМРО ДРЖИ ДО ДАДЕНИОТ ЗБОР

Тоа што го најави претседателот на владејачката партија, беше дека и партијата и тој како нејзин лидер ќе опстојат на зацртаната карактеристика - да држат до дадениот

збор. Притоа, упати и порака до опозицијата, која по неговото времено повлекување се обиде да создаде прашање околу присуството на Груевски на различни настани.

Јас сум активен и ќе бидам уште поактивен заради народот што ми ја дал довербата, ако воопшто имате чувство што значи тоа. Јас ја предводев кампањата и ја побарав довербата од народот за мене и за мојот тим, за ВМРО и за нашата програма, нашите идеи и идеали - им порача Груевски, кој директно посочи „Гледајте и учете како се работи за Македонија, независно на која позиција си“, алудирајќи на временото повлекување од премиерската функција.

Сакале вие или не, сè повеќе ќе ме гледате меѓу народот, земјоделците, студентите, пензионерите, меѓу сите на кои никогаш не им го свртев грбот и не ги забравив кога им било најтешко, и никогаш не ми го свртеа нивниот грб и не ме забораваја кога ми беше мене најтешко. Ќе ме гледате наскоро на многу средби со народот низ различни градови и села, ќе ме гледате со мојот тим и со моите сопартиски како ги исполнуваме партиски и изборно дадените ветувања, но и како со народот ја договараме досега најдобрата и најсеопфатната, новата изборна програма за Македонија... Ќе ме гледате повеќе отколку во минатото, бидејќи полни со омраза кон мене, сакајќи да ме тргнете, ме ослободите од многу административни, куртоазни и формални обврски за кои како премиер морав да посветам време - нагласи Груевски, кој не изостави да најави нови инвестиции и нови вработувања, цели кон што го посвети целиот досегашен премиерски, но и партиски мандат. ■

LPS

LIGHT POWER SOLUTIONS

Заштеди на осветлување до 80 %

info@lps.mk | +389 2 313 11 13

www.lps.mk

SHEENLY
www.sheenly.com

impuls

Ecolight
Save simple.
www.ecolight-lights.co.uk

Quehenberger | Drexeilmaier | Alkaloid | Granit | KAM | Tinex | Blizoo

НАСИЛСТВО ВО СРЦЕТО НА ЕВРОПА

НА ЗЛАТНА ЗОРА Й СЕ СТЕМНИ ВО БРИСЕЛ

Седиштето на Европскиот парламент, местото каде што се одржува европската демократија, стана локација на која грчките фанатици ја искажаа својата фрустрација за Македонија, ги прекршија сите правила на европскиот законодавен дом, а, сепак, останаа неказнети за своето насилство

Пишува | Горан Момирски

Претставниците на партија што тепаше африкански емигранти по грчките пазари, која во Атина ја прекина промоцијата на реиздадениот „Буквар“ за Македонците во Грција печатен пред 90 години, успеаја своето насилство да го пренесат во седиштето на Брисел и за тоа да не бидат казнети ништо.

Тројца европатеници на грчката профашистичка партија Златна зора, поддржани од своите соработници во Европскиот парламент (дел од нив осудени лица за криминал и за тешки кривични дела), на дрзок начин се обиделе да го спречат формирањето Група пријатели на Македонија во Европарламентот. Луѓето што земаат плата од европските даночни обврзници вршеле притисок и со директни закани до присутните се обиделе да ги премислат 25 европарламентарци, кои, и покрај сè, станаа дел од Групата пријатели на Македонија од Европарламентот.

Инцидентот во Брисел, освен што може да се толкува како обид на сè послабата Златна зора да добие поени кај грчката јавност, треба да се посматра и како објективна пречка за спроведување на мерките за градење доверба договорени меѓу двете земји минатата година. Нападите и навредите кон европатениците и шефот на македонската дипломатија од страна на тројцата европатеници на

Златна зора, од кои двајца се поранешни генерали, покажуваат дека во Грција сè уште има активни политичари на кои ни на крај на умот не им е подобрување на односите со Македонија. Во такви услови, кога и грчките неонацисти и опозициската Неа демократија ќе ги користат сите можности и во Грција и во Брисел за да го подобрат својот рејтинг, илузорно е да се очекува драматично подобрување на атмосферата меѓу двете земји и евентуално решение за името.

Оваа опција е уште поневверојатна ако се знае дека СИРИЗА - партијата на премиерот Ципрас има мнозинство од само тројца пратеници во грчкиот парламент, а Неа демократија под раководство на новиот претседател во моментот е најпопуларната грчка партија. Само десетина дена откако Киријакос Караманлис, син

на поранешниот лидер Константин Караманлис и брат на Дора Бакојани, дојде на чело на партијата, анкетите покажаа предност на Неа демократија во однос на СИРИЗА. Партискиот рејтинг е 4,5 поени поголем од тој на СИРИЗА, а Киријакос Караманлис има два процента предност во однос на Алексис Ципрас на прашањето кој би бил подобар премиер на Грција.

Иако грчките анкети во блиското минато во неколку наврати не успеаја добро да го предвидат гласањето на граѓаните (јулскиот референдум за мерките за штедење и изборите во септември), сепак нема сомнеж дека Ципрас, кој се откажа од предизборните ветувања и ги прифати сите барања за штедење, е во тешка ситуација и поради тоа нема да си дозволи каков било чекор што би отстапувал од грчките црвени линии за името Македонија. За очекување е и Златна зора, која има 5,5 проценти рејтинг, да продолжи со своите насилства и закани кон Македонија како што се случи неделава во Брисел обидувајќи се да го врати времето кога повеќе од 10 проценти од Грците веруваа дека неонацизмот е најдобра опција за нивната земја. ■

Рекоа, не порекоа

НИКОЛА ГРУЕВСКИ

Само тој што смета дека народот е глупав, во недостиг на креативни идеи за општо добро, може да верува дека ќе ја купи неговата доверба „продавајќи му“ нешто што народот веќе одамна го има: слобода и демократија.

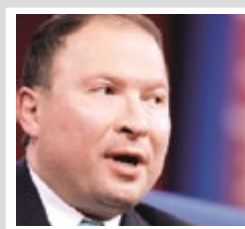
Не велам дека таа демократија не може да се подобрува, но тој што верува дека ако му понуди на народот слобода и демократија и го убедува дека сега живее во диктатура, режим или не знам што, и при тоа верува дека со тоа како главна понуда ќе ги добие изборите, треба да знае дека не е народот ни глупав ни наивен, туку глупав е тој што верува дека ќе го убеди да му „купи“ нешто што овој одамна го има.

ЈОХАНЕС ХАН

Пак ќе речам, за нас пресудно е изборите да се случат на фер, транспарентен и на демократски начин.

Не е важно дали сите ќе учествуваат, важен е квалитетот на изборниот процес. На оваа основа можеме да правиме следни чекори и да продолжиме напред.

ЦЕФРИ ГОРДОН

Груевски, кој беше премиер од 2006 година, се соочи со сомнителен предизвик од најголемата левичарска партија, која се подготвува да ги бојкотира изборите во рамките на едно мрачно сценарио.

Опозицискиот лидер Зоран Заев објави тајно снимени и монтирани разговори на премиерот во обид да го уценува – тактика што бил била незамислива во која било западна демократска земја. Имајќи предвид дека партијата на Заев убедливо заостанува на предизборните анкети, СДСМ гледа шанса само ако целосно го одбегне изборниот процес.

ШПИОНСКИ ПОДДРЖУВАЧ

Соња Верушевска

Професија:
Шпионажа

Хоби:
Поддршка за Катица

Зоран Заев, Зоран Верушевски, Соња Верушевска, Катица Јанева, Чауш... Тоа е тој магичен круг. Тој им купил компјутер, сакал и автомобил, тие му помагале нему, таа ја промовира неа, а она ќе оди на политички протести. И сето тоа е зачинето под тепихот на Чауш.

Се врткаат и други луѓе во кругот, но главно тие ги влечат конците. Секој приказна за себе. Неделава се истакнаа повеќемина од магичниот круг. Тепихот на баба Зумбула несомнено беше хит... Хит беше и Соња, сопругата на првоосомничениот во аферата „Пуч“, Зоран Верушевски. Таа всушност е една од осомничените во случајот. И како осомничена, јавно ја истакна независноста во

работењето на специјалната обвинителка која го пушти од притвор нејзиниот сопруг. Соњето се изразува што специјалната јавна обвинителка доби одобрување за буџетот. Да потсетиме само дека Соња и двајцата Зорановци треба да одговараат по сериозни обвиненија, токму пред СЈО и пред Катица Јанева, она исто обвинителство на чиј буџет се радува Соњето... Зошто ли?! Има ли тоа некаква врска со скандалозната одлука на Катица, Верушевски да излезе од притвор? И тогаш Соњето се истакна... Му се заблагодари лично на лидерот на СДСМ, оној истиот што сакаше да му купи автомобил на семејството Верушевски... Си заслужиле луѓето.

Врската меѓу Катица Јанева, Зоран Заев и Зоран Верушевски уште потврсто ја потврди сопругата на Верушевски, Соња, кога на својот профил на „Фејсбук“ напиша:

СОЊА СО СИНОТ АЛЕКСАНДАР:

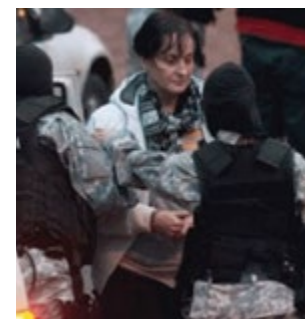
- Рече, ние да сме обезбедени максимално. Договорот со Зајко, знаеш и ти како беше договорено, тоа значи јас ќе возам нова кола, ха, ха, ха.
- Ти како си и како ти е таму, и кажи му на Зајко компјутер ми фалит.
- Уште еден адвокат или десет, сè е цабе, без револуција цабе е сè.
- Татко ми е супер и го порача следново, јас да почнам со бизнисот со Зајко и бомбата нека грми. Значи, пренеси му секако да си тера по планот, без пазарење со никого.

■ „Денес се случи слобода на човекот што не направи сите горди и достоинствени... Најголема благодарност упатувам до лидерот на Социјалдемократскиот сојуз на РМ, г-динот Зоран Заев, кој не сплоти сите околу една визија и вистина за Македонија – Ви посакувам на сите до крај храбро, заедно да ја извојуваме битката за слободна и за демократска Македонија“.

Верушевска често на социјалните мрежи споделува работи поврзани со Катица Јанева.

И можеби ништо не ќе беше спорно доколку Соњето не се залагаше за одбрана и за промоција на специјалната јавна обвинителка која треба да го застапува обвинението против неа и против нејзиниот сопруг. Обвинета е за шпионажа...

И откако Соњето ја искажа поддршката, ја снеса од

„Фејсбук“... Нејзиниот профил е затворен или добро скриен... Недостапна е за јавноста. Но достапно за јавноста беше потврдувањето на врската на Јанева, Заев и на Верушевски.

И обвинителката, за чија промоција се залага Соњето, го затри тепихот. Ја истакна својата независност... Заинтересирана за протестите што ги најавуваат опозициските структури. Таа е заинтересирана да протестира против еврокомесарот Јоханес Хан... Тоа е таа независност на институциите што ја бараше СДСМ... На здравје!

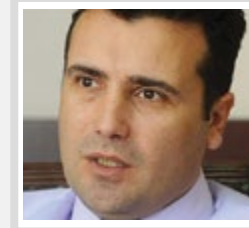
■ (Р.Р.)

РЕКОА И:

- Сопартиецот на Зоран Заев, Захир Бекири Чауш, имал телефонски разговори со број кој е регистриран на име на Соња Верушевски, сопругата на Зоран Верушевски, првообвинетиот во аферата „Пуч“ (Прес 24)

Рекоа, не порекоа

ЗОРАН ЗАЕВ

Сите политички субјекти во Македонија и претставниците на меѓународната заедница се свесни дека се пробиени законските рокови за клучни обврски од Договорот во Пржино, прочистувањето на избирачкиот список и регулација на медиумите. Очекуваме независната институција задолжена за списокот, Државната изборна комисија, наскоро да излезе со процена на роковите потребни за ефективно и за квалитетно прочистување на избирачкиот список. СДСМ е решен за доследно спроведување на Договорот од Пржино. Неопходни се фер и регуларни избори во Македонија, за што мора да се обезбедат доверлив избирачки список и минимум услови за објективно известување од медиумите.

ПЕТАР АНЕВСКИ

Специјалната јавна обвинителка Катица Јанева ги исклучила обвинителите Лејла Кадриу и Марија Ѓоревска од својот тим без никакво решение и постапка. На Кадриу и на Ѓоревска им било речено дека треба да ги предадат предметите, да ја испразнат канцеларијата и да се сместат кај полицајците. Тие не го прифатиле тоа.

ЛЕНЧЕ РИСТОВСКА

Специјалното јавно обвинителство ќе ги зачува предвидените рокови, и на 15 март ќе бидат споделени информации за нашата работа. Дотогаш, ние немаме обврска да даваме отчет до Собранието за сработеното. Секако, и во март нема да бидат споделени детали што би им наштетиле на истрагите или што се од доверлив карактер, за што и законот дава можност ние да решиме до кој степен информации ќе се споделат во јавноста. Доколку Собранието се распушти порано од тоа, односно доколку остане одлуката за самораспуштање на 24 февруари, тоа не е наша работа.

СЕФОВИТЕ ГИ ЗАМЕНИЈА ПЕРНИЦИТЕ — СЕ ПОМАЛКУ ЗЛАТО И НАКИТ ПО ДОМОВИТЕ

Цената за месечно изнајмување сеф во банка варира од 210 денари до 900 денари, зависно од големината. Годишниот закуп може да го чини закупецот од 2.100 денари до 9.000 денари. Најчесто сефовите се закупуваат на подолг рок, односно годишно. Во сефовите може да се чуваат пари и накит и други вредни предмети, но не е дозволено да се ставаат запаливи предмети и предмети подложни на експлозија, радиоактивни материи, оружје, предмети подложни на распаѓање, расипување, разлевање

Пишува | Александрија Сивковска

Голем дел од граѓаните парите и накитот, во колкав обем тие и да се, ги чуваат и ги кријат дома, не верувајќи им на банките и на штедните книшки. Оваа македонска реалност ја искористија многу крадци, кои влегуваа во домовите, пребаруваа по нив и на крај, секако, заминуваа со добар плен. За реализација на криминалните планови не треба голема уметност, како кога гледаме на филмовите како се отвораат сефови по дома, бидејќи македонските семејства и

не поседуваат сефови. Тие своите скапоцености ги кријат под перница, по плакари, по фиоки, а тие места се лесно достапни за луѓето што се во потрага по лесна добивка. Токму ваквите ситуации продуцираа пораст на интересот за закуп на сефови по банките. Тоа, пак, резултираше со нова ситуација, во некои банки практично да нема слободни сефови за изнајмување, па да се набавуваат нови за да може да се одговори на потребите на граѓаните. Досегашната практика докажува дека сефовите

се најбезбеден начин за чување на вредните работи.

■ **Користењето граѓански сефови во практиката се покажува дека е едно од најбезбедните решенија за чување и за заштита на вредните предмети на клиентите. Последните неколку години постои голем интерес кај граѓаните за користење сефови. Во прилог на тоа говори информацијата дека сефовите со кои располагаме се речиси целосно искористени** – информираат од НЛБ Тутунска банка, каде што во својата понуда на производи ја имаат и понудата за користење граѓански сефови.

Се изнајмуваат секакви сефови по димензија и за различни периоди на користење.

■ **Согласно со понудата, клиентите можат да се одлучат за неколку димензии на сефови и за времетраењето на закупот, во зависност од своите потреби. Би требало да се спомене и дека согласно со тарифата на НЛБ Тутунска банка, посплатливо е користење, односно закуп на сеф на**

рок подолг од еден месец. Вообичаено, сефовите се закупуваат на подолги рокови, најчесто годишно – додаваат од НЛБ Тутунска банка.

Сепак, факт е дека за разлика од западните земји, практиката на користење сефови во Македонија не е доволно застапена. Во земјава, бројот на изнајмувачи се менува понекогаш и во сезони, а најмногу ги има во летниот период, во време на одмори или кога се враќаат гастарбајтерите.

■ **Се забележува зголемен интерес за користење сефови во периодот на годишните одмори. Овој зголемен интерес е разбирлив, имајќи ја предвид желбата на граѓаните да ги заштитат своите вредности во периодот кога не се дома. Инаку, од досегашната практика, може слободно да се констатира дека свесноста на граѓаните за користење на граѓанските сефови е на многу високо ниво. Навистина голем број граѓани се одлучуваат да ја користат оваа услуга од НЛБ Тутунска банка и фреквенцијата на посетеност е доста голема. При користењето на граѓанските**

сефови, клиентите најчесто сакаат да ги заштитат своите лични вредни премети како што се накит, предмети од сентиментално значење на клиентите, хартии од вредност, документи за сопственост на имотот, снимени резерви од софтверски програми. Би нагласиле дека во граѓанските сефови не е дозволено да се чуваат предмети кои се забранети со закон и предмети кои ја загрозуваат општата безбедност – објаснуваат од НЛБ Тутунска банка.

Со оглед на тоа дека чувањето вредни работи во сеф значи дека тие не се „оплодуваат“, граѓаните кои имаат повеќе пари на располагање преферираат да добијат нешто отколку ништо, па поголемите суми ги чуваат како орочени штедни влогови. Тие што чуваат пари во сеф се лица на кои парите им се потребни за располагање. Во нив најчесто се чуваат злато и накит и други вредни работи.

Според информациите од некои банки, цената за месечното изнајмување сеф во банка варира од 210 денари до 900 денари,

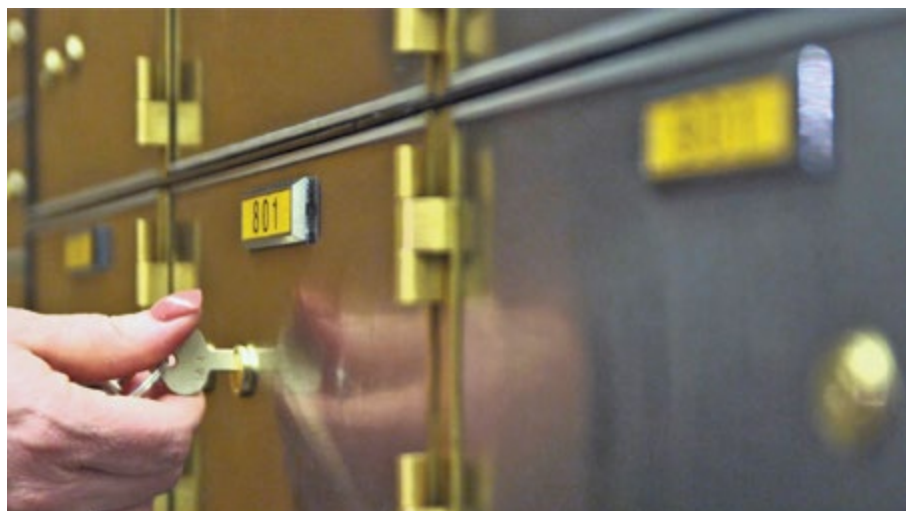
зависно од големината. Годишниот закуп може да го чини закупецот од 2.100 денари до 9.000 денари. Најчесто сефовите се закупуваат на подолг рок, односно годишно. Во сефовите може да се чуваат пари и накит и други вредни предмети, но не е дозволено да се ставаат запаливи предмети и предмети подложни на експлозија, радиоактивни материи, оружје, предмети подложни на распаѓање, расипување, разлевање. Сефот се отвора со два клуча, од кои едниот е кај клиентот, а другиот е во банката.

Компаниите што продаваат сефови посочуваат дека побарувачка имаат од банките што им се најчести клиенти, но исто така, купувале и компании. Искуството покажува дека граѓаните слабо се заинтересирани да купат сеф за дома.

■ **Во Македонија граѓаните немаат навика да ги чуваат своите вредни предмети и документи во сефови или во друг вид сигурносна опрема. За жал, откако ќе им се случи кражба или пожар, се распрашуваат како да ги чуваат и тогаш можат и да купат од помалите сефови. Грешка прават и голем број компании, кои најчесто бараат да купат евтини сефови, не водејќи сметка за нивниот квалитет, при што се прави голема грешка од причина што таквите сефови брзо се разбиваат или се крадат цели** – велат продавачите на сигурносна опрема.

Во Европската унија постојат пропишани правила за тоа што и каде треба да се чува, односно за секој сеф има максимум одредена сума пари што би требало да се чува во него. Ако сефовите во кои се чуваат вредностите, парите и документите не се соодветни, осигурителните компании не исплаќаат премии. Во Европа, кога станува збор за сигурносна опрема со сертификат (сефови, трезори), се мисли на опрема атестирана согласно со европските стандарди за сигурност и која поседува европски сертификати како доказ за тоа. ■

За разлика од западните земји, практиката на користење сефови во Македонија не е доволно застапена

1

Во Македонија влегуваат нови странски инвеститори. Владата продолжува да ја промовира земјата како атрактивна дестинација за бизнис зделки, што резултира со привлекување нов странски капитал, отворање нови фабрики и погони, креирање работни места. Последна во низата е германската компанија „Кеслер“. Компанијата од електромашинската индустрија донесе одлуката да влезе во Македонија, што за оваа германска фирма претставува прва инвестиција надвор од

матичната земја. Во првата фаза ќе се отвори Центар за истражување и развој, во кој ќе се вработат десетина висококвалификувани електро и машински инженери. Во втората фаза, пак, предвидено е отворање на погон за производство во кој би се вработиле уште 50-ина луѓе.

3

Владата ќе им помага на општините да отвораат нови индустриски зони. Ќе ја финансира изработката на урбанистички планови за повеќе од десет локации за нови зони кои ќе бидат нудени на странски и на домашни инвеститори.

Процедурата за утврдување локации е во тек, а тимови на Министерството за транспорт, Катастарот и Агенцијата за планирање на просторот вршат проверки на документацијата за ут-

2

Влезот на странските фирми ја зголемија работата на македонските компании. Соработката меѓу нив постојано расте. За да можат да одговорат на потребите на странците, советот на инвеститори за домашните стопанственици најавува креирање база каде што тие ќе можат да ги видат производите и услугите што им се потребни во производниот процес. Како проблем со кој се соочуваат инвеститорите периодов од советот го посочуваат наоѓањето на соодветен кадар. Конкуренцијата се зголемува и за да ги задржат работниците, инвеститорите треба да вложуваат во нив. Се очекува годинава уште 35 странски компании до дојдат во Македонија.

врдување на локациите. Земјиштето кое ќе биде пренаменето во зона е во државна сопственост и е со големина од повеќе од пет хектари.

Парцелите во новите зони ќе се продаваат по пат на електронско наднавање со почетна цена од евро за метар квадратен. Ваквите зони многу успешно функционираат во општина Илинден и во Битола. Новите зони што допрва ќе се градат треба да го следат нивниот пример и да придонесат за отворање нови работни места и за зголемување на индустриското производство.

5

Кофинансирање на каматите за одобрените инвестиции од Програмата ИПАРД, е новата мерка што ќе почне да се реализира годинава, покрај веќе постојните мерки за поддршка на млади лица за почнување земјоделска дејност, за подигнување нови повеќегодишни насади, за набавка на добиток, пчелни матици и опрема, за системи за наводнување капка по капка. Како што информираат од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, помошта се однесува на кредити кои имаат годишна каматна стапка до најмногу осум отсто за инвестиции финансирани од ИПАРД не повисоки од 500.000 евра.

Субвенцијата е 50 проценти од висината на каматната стапка на годишно ниво. Оваа мерка ќе се спроведе по донесувањето на соодветниот правилник кој е во фаза на подготовка. Земјоделците, по склучувањето на договорот за кредит со банките, до Платежната агенција треба да достават барање со документација за исполнетост на условите.

1

Единаесет држави од ЕУ се соочуваат со висок ризик на одржливост на нивните јавни финансии, затоа што за десет години отсега нивниот јавен долг и понатаму ќе биде висок, соопшти Европската комисија. Во извештајот за фискална одржливост, извршното тело на ЕУ навело дека во висок ризик со јавните финансии се Белгија, Ирска, Шпанија, Франција, Хрватска, Италија, Португалија, Романија, Словенија, Финска и Велика Британија. Проценките се темелат на макроекономските прогнози на Комисијата за сите 28 земји-членки на ЕУ од ноември лани, кои проектираат клучни економски показатели за две години однапред. Извештајот не содржи никакви препораки, но Комисијата е должна да објави препораки за сите поединечни земји во некој период подоцна.

Анализата за одржливост е направена под претпоставка дека не се преземаат никакви промени на фискалната политика за две години на кои се однесува прогнозата на движење на клучните економски показатели. Во анализата не се вклучени Грција и Кипар, кои сè уште се под програма за меѓународна финансиска помош.

4

Стопанската комора на Словенија предупреди дека воведувањето на внатрешни граници во шенгенската зона, би довело до зголемување трошоци на стопанството.

■ Ако секоје товарно возило за премин на границата чека само еден час повеќе, за словенечкото стопанство тоа би претставувало дополнителни годишни трошоци од осум милиони евра - проценија аналитичарите на Стопанската комора на Словенија.

Тие пресметале дека ако секој десетти Австриец и Италијанец решат поради подолгото поминување на границата да не ја посетат Словенија, тоа би било загуба за словенечкиот туризам поголема од 55 милиони евра годишно.

2

Банките во Полска од февруари годинава, годишно ќе треба да плаќаат 0,44 отсто данок на сопствената актива. Овој контроверзен данок во Полска што им се воведува на банките претставува закана не само за банкарскиот сектор, туку и за целокупниот економски раст на оваа членка на ЕУ.

■ Новиот данок може да го загрози растот на кредитирањето, бидејќи ја намалува акумулацијата на капиталот на банките, што негативно ќе влијае врз економијата на Полска, резултирајќи со бавно темпо на раст на брутодомашниот производ - предупреди американската агенција „Мудис“ за мерење

на рејтингот. Според проценките на „Мудис“, данокот ќе ги чини банките во Полска околу една милијарда евра годишно, што одговара на 32 отсто од годишната заработувачка на банките, во периодот од јануари до октомври 2015 година.

3

Деловната клима во Германија во јануари падна на најниско ниво за една година, а особено силно влошување има во производниот сектор, поради стравувањето дека германската економија нема да биде заобиколена од негативните последици од забавување на растот на пазарите во развој. Индексот на деловната клима, кој го изработува Институтот за економски истражувања при универзитетот во Минхен (ИФО) темелен врз основа на анкета спроведена меѓу 7.000 бизнисмени, во јануари падна на 107,3 поени, од декемвриските ревидирани 108,6 поени. Јануарскиот индекс е полош од предвидувањата на сите учесници во анкетата на „Ројтерс“, кои во просек очекуваа незначителен пад, на 108,4 поени.

Најголем пад има подиндексот што ја мери климата во производството, додека меѓу ретките светли точки е домашната побарувачка.

5

Енергетскиот и рударскиот сектор на европските берзи се најдоа под притисок, бидејќи цената на нафтата по силниот скок во петокот повторно падна во понеделникот.

Европските берзи се под притисок од почетокот на годината поради забавување на растот на кинеската економија и поради остриот пад на цената на нафтата. Меѓутоа, во петокот цената

на нафтата скокна околу десет отсто, што го поттикна растот на индексот ФТС Еурофирст 300 за силни три отсто. Благодарение на тоа, минатата недела европските берзи го забележаа првиот раст во оваа година. Но, повторно се најдоа под притисок бидејќи цената на нафтата повторно е во надолна линија.

На американската берза цената на барелот падна за 58 центи, на 31,61 долар, додека на лондонската берза барелот поевтини за 67 центи, на 31,51 долар. Поради тоа денеска под најголем притисок се најдоа акциите на нафтениот гигант.

Аналитичарите велат дека берзите и натаму се нестабилни и дека инвеститорите ќе го искористат секој позначителен скок на цените за да ги продадат акциите.

Hi Force - Хидрауличен алат и опрема

Хидраулични дигалки

Момент клучеви

Хидраулични истегнувачи

Scheuch - Системи за отпрашување

Резервни делови за дробилки

BEKA - Системи за централно подмачкување

📍 Никола Русински бр. 15 лок. 119

☎ + 389 2 55 12 991

📠 + 389 2 55 12 993

✉ support@alphatech.com.mk

ГЕОПОЛИТИКАТА ЈА ДИКТИРА ЦЕНАТА

КОЈ ДОБИВА, А КОЈ ГУБИ ОД ЕВТИНАТА НАФТА?

Додека поединечни компании што се занимаваат со фрактурирање нафта ќе пропаднат, Западот како целина ќе ужива во поевтина енергија и ќе го чува методот со фрактурирање на готовс во случај да се зголемат цените на нафтата како некогаш. Во меѓувреме, Западот како култура се префрли кон позелена енергија: почистиот воздух е исто толку голем мотив за младите од Запад како што е избегнувањето да се ставаат пари во цебовите на режимите како тие во Саудиска Арабија

Најголема благодат беше фрактурирањето, што им овозможи на САД одеднаш да излезат како нафтена суперсила во 2013 година.

Тоа ги исплаши Саудијците и нивните сојузници. Саудиска Арабија ја сметаше нафтата за оружје што го искористи против Западот по Арапско-израелската војна во 1973 година. Но, место да го поттикне Западот да се откаже од Израел, ги принуди западните држави, предводени од САД, да најдат алтернативи: нуклеарна, соларна и ветерна. Тоа ги исплаши Саудијците, кои сфатија дека Западот може, ако му се даде доволно време и стимулација на пазарот, да најде постојана замена за арапската нафта.

Оттогаш, па натаму, Саудиска Арабија и нејзините сојузници во Советот за соработка во Заливот ја скроија попрецизно политиката за нафтата. Цената на нафтата мораше да остане доволно ниска за да се задржи зависноста на Западот, но сè уште дозволувајќи им на државите од ССЗ да се развиваат со темпо прифатливо за нивните граѓани.

Може да настане вистински хаос доколку земјите зависни од нафта не ја сменат неуспешната економска политика.

2003 година беше различна ера. САД водеа војна во Ирак; Русија се сметаше за џин на стаклени нозе; економскиот развој на Кина баботеше, но не се закануваше; Дубаи беше непознат; а САД изгледаа како вечно да ќе бидат увозник на нафта.

Многу работи се променија оттогаш. Но, денес, цената на нафтата падна на 27 долари за еден барел, што за последен пат беше забележано во почетните денови на првата администрација на Џорџ В. Буш.

ПРВО, КАКО ДОЛДОВМЕ ДО ОВАА СИТУАЦИЈА?

Се секавате ли на лудилото од 2008 година, кога нафтата достигна цена од 140 долари за еден барел? Тогаш шпекулантите ја наметнуваа цената надвор од разумот, а потоа гледавме како побарувачката исчезнуваше за време на големата рецесија. Но, цените се зголемуваа со добра причина: растечката светска економија значеше дека цените постојано ќе се зголемуваат.

Високите цени создадоа поттик за алтернативи. Луѓето и владите заедно пронајдоа природен гас, зелена технологија и почнаа да извлекуваат нафта со хидраулично фрактурирање.

Затоа, дури и за време на танкер-војната меѓу Ирак и Иран, нафтата остана евтина: Саудиска Арабија беше решена. Покрај катастрофите како уништувањето на нафтената индустрија на Кувајт од страна на Садам Хусеин, Ријад ја чуваше ниската цена на нафтата и го спречуваше зацврстувањето на другите играчи.

И тука имаше придружни ефекти. Евтината нафта ги спречуваше непријателите на ССЗ како Советскиот Сојуз и Иран; по војната меѓу Иран и Ирак, Иран ги ограничуваше странските авантуристи, додека СССР банкротираше делумно поради тоа што не можеше да ги искористи своите огромни нафтени резерви за да ги избалансира сметките.

Ваквата состојба на работите продолжуваше како што се намалуваа резервите на Америка. Но, почнувајќи со инвазијата на Ирак во 2003 година, цените на нафтата почнаа стабилно да се искачуваат. Тоа се случи во исто време со произволствената експанзија на Кина.

Тоа беше толерантно бидејќи се веруваше дека Западот немал друг избор освен да продолжи да купува нафта од ССЗ. Земјите од ССЗ како Обединетите Арапски Емирати почнаа да реализираат мегаломански проекти. Касата на ССЗ беше преполна. Забавата продолжи од 2009 година до 2014 година.

Американските инвеститори од нафтената индустрија имаа стимулација на пазарот за конечно да направат нешто во врска со зависноста од арапската нафта. Почнаа со примена на методот со фрактурирање, кој постои од 1950 година, но никогаш не бил доволно профитабилен и за брзо време го усовршија. И одеднаш дојде до израмнување.

Тоа беше стратегиска закана за ССЗ. САД, конечно, развија сигурна алтернатива што длабоко ќе ја поткопа енергетската стратегија на Саудиска Арабија. Но, згора на тоа, светот многу се промени од 2003 година. Жедта на Кина за нафта се намали; Русија и Иран, и двете зависни од високата цена заради функционирањето на нивните економии, му помагаа на сирискиот диктатор Башар ал-Асад, на големо разочарување на ССЗ и на Соединетите Американски Држави. И развојот во рамките на ССЗ покажуваше дека цените на нафтата за режимите се превисоки за да ги постигнат нивните буџетски цели.

Сепак, ССЗ имаа резерва пари. Како што цената на нафтата опадна пред кинеското забавување и револуцијата на фрактурирањето, ССЗ одби да го намали производството. Тука работите почнаа да одат по надолна линија. Русија, придушена со санкции, не можеше да си дозволи да го намали про-

ГУБИТНИЦИТЕ, ПАК, СЕ РЕЧИСИ ЕДНАКВО НЕЛИБЕРАЛНИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ НА НАФТА, НО ВО РАЗЛИЧЕН СТЕПЕН

Русија има посилна и поразновидна економија од поранешниот Советски Сојуз, па, ниската цена на нафтата, најверојатно, нема да биде фатална. Но, ќе биде фактор што ќе ги ослабува нејзините амбиции со тек на време. Недостигот од пари од нафта ќе го направи кронизмот на Путин сè побесрамен и потешок да се поткупи; тоа би можело да ги наруши темелите за општествениот договор на Путин, овозможувајќи им на другите играчи да се здобијат со поени против него. Тоа, исто така, би можело да го направи Путин понесовесен: ако нема што да постигне во земјата, тој ќе се сврти кон надвор за да добие евтини победи. Меѓу неговите жртви може да се најдат Украина, Грузија и Централна Азија.

Венецуела веќе се приближува кон дното: намалувањето на цената на нафтата само ќе го забрза тоа. Опозицијата во Венецуела ја презеде власта во законодавниот дом, но, во годините што доаѓаат, Каракас може да се соочи со хаос во стилот на Грците, како што наследниците на Уго Чавез се борат со неговите непријатели. Добрата вест е дека сето тоа остана неверојатно мирно и пониските цени на нафтата, веројатно, само ќе ги ослабнат чавистите. Лошата вест е дека претседателот Николас Мадуро има мотив, исто како и Путин, да поттикне немири во странство за да си ја спаси сопствената кожа.

Иран не е во толку очајна состојба, откако веќе се загуби од долгогодишните санкции, но враќањето од режимот на санкции нема да биде толку брзо како што се надеваа голем број Иранци. Тоа би можело да доведе до повратен

удар, иако тоа лесно се чувствува и кај либералите и кај конзервативците: либералите ќе биде обвинети бидејќи го потпишаа нуклеарниот договор што, сепак, не донесе брз просперитет, додека конзервативците ќе заработат малку презир поради санкциите што ги заработија. Се чини дека разнишаната иранска држава помалку ќе ризикува во странство поради своите внатрешни поделби.

Саудиска Арабија не е баш во најдобра форма: Саудијците не се навикнати, а особено нивната влада. Откако ја почна војната во Јемен и реши да се обиде да се пробие со фрактурирана нафта, трошоците се зголемуваат: Ријад може да остане без пари за само четири години. Постојат многу финансиски трикови што Саудиска Арабија може да ги изведе: може да го зголеми долгот, да ги намали субвенциите, да откаже проекти, но ниту една од овие акции нема да ја зголеми нејзината стабилност. Саудијците дури размислуваа за продажба на акции во државната нафтена компанија ААРМКО, иако, како што, најверојатно, во практика тоа само ќе им дозволи на веќе богатите саудиски шеици да купуваат акции и нема да се донесуваат нови странски инвеститори.

Саудиска Арабија барем има некоја контрола врз својата судбина; ако го намали производството, тоа би можело повторно да ги зголеми цените на нафтата. Но, се чини дека кралот Салман и неговиот режим се решени да се обидат со фрактурирање на нафта пред да го направат тоа. Тоа, исто така, ѝ овозможува на монархијата да ги направи потребните социјални реформи, да им даде отказ на бескорисните владини работници, да ги протера странските работници и да се обиде да го модернизира својот човечки капитал. Но, тој процес нема да ѝ донесе многу пријатели на Саудиска Арабија.

изводството. Венецуела, друга клучна држава на ОПЕК, имаше свои проблеми и очајно ѝ беа потребни колку било пари што нејзината неспособна влада би можела да ги добие. Последната капка ја прелеа чашата минатата недела, кога ОН ги укинаа санкциите против Иран. Падот на цената добива повеќе смисла во такви околности.

КОИ СЕ ПОБЕДНИЦИ И ГУБИТНИЦИ ВО ОВАА СИТУАЦИЈА?

Победникот е претежно Западот. Дури и Норвешка, која е сопственик на големи резерви нафта, ќе ја преживее бура-

та: Норвежаните пред многу години решија да ги чуваат своите екстра-пари место да ги расфрлаат. Додека поединечни компании што се занимаваат со фрактурирање на нафта ќе пропаднат, Западот како целина ќе ужива во поевтина енергија и ќе го чува методот со фрактурирање на готовс во случај да се зголемат цените на нафтата како некогаш. Во меѓувреме, Западот како култура се префрли кон позелена енергија: почистиот воздух е исто толку голем мотив за младите од Запад колку што е избегнувањето да се ставаат пари во цевките на режимите како Саудиска Арабија.

ДОЈДЕ КРАЈОТ НА МЕГАЛОМАНИЈАТА НА НАФТЕНИОТ ДЕСПОТ: ТАКА Е И НАЈДОБРО

Цените на нафтата, најверојатно, нема повторно да се вратат на нивото од 2008 година. Методот со фрактурирање на нафта, можеби, ќе поскапи, но нафтените компании секогаш може да го остават настрана и да чекаат подобри денови. Тоа е клучот што нафтените режими никогаш повеќе нема да ја добијат моќта што ја имаа. Постои трајна алтернатива што само ќе се подобрува.

Го има потенцијалот да ги контролира режимите со

ограничување на моќта што ја имаат. Но, може да настане поголем хаос ако лидерите не ги сменат неуспешните економии или неуспешните социјални реформи. Русија покажа таква тенденција; за државите зависни од нафта, Москва ќе остане таа што ќе покаже натамошно насилство.

Но, ова е, наистина, една нова ера. Нафтата ќе биде важна, но толку пресудна како што беше некогаш. Ријад и другите може да чекаат подобри денови и да се надеваат дека ќе ги пребројат промените. ■

Извор: „Атлантик сентинел“
Превод: Ана Цветаноска

За врвни резултати потпрете се врз оригиналните ХП тонери

При изборот на вистински тонер за секојдневно работење не е важна само цената. Заради тоа истражувачката компанија SpencerLab во текот на 2014 година спровела паралелно тестирање на оригиналните HP LaserJet тонери и на заменските тонери на шест други поголеми производители. Целта на тестирањето била да се оценат сигурноста, квалитетот на отпечатокот и на боите во текот на животниот век на тонерот. Резултатите покажале дека единствено оригиналните HP LaserJet тонери секој пат работат исправно, при секоја задача, со што фирмите остваруваат заштеда на средства и на времето на вработените.

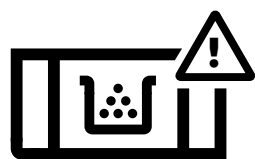
Одберете сигурност

При изборот на тонери треба да се бараат карактеристики на производот кои гарантираат долгорочна вредност. Тоа е она што го очекуваат и деловните корисници. Оригиналните HP LaserJet тонери докажано испорачуваат врвни перформанси.

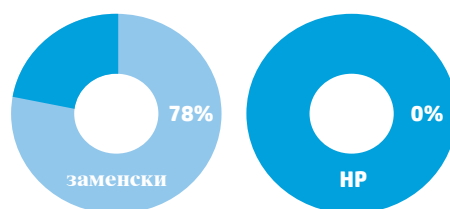
Не фрлајте пари

Заштедата остварена со купувањето заменски тонери денес, може да ве чини утре. Заменските тонери во боја можат да чинат и до 20% повеќе од оригиналните HP Color LaserJet тонери кога ќе се земат предвид трошоците за повторување на отпечатокот, губењето време на вработените, повеќето повици за

14% неисправни
и краткотрајни
заменски тонери

14% problem
cartridges

Корисничка интервенција поради лош квалитет на печатење

поддршка и залудно потрошениот материјал. Тоа го докажува истражувањето на SpencerLab според кое дури 51% од испитаните страници, отпечатени со помош на тестираните заменски тонери, биле делумно употребливи или целосно неупотребливи.

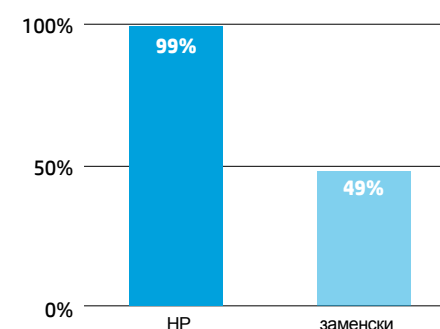
Совршен отпечаток во 99% случаи

Исто така, во текот на спроведеното тестирање, кај заменските тонери имало чести проблеми во изведбата, додека оригиналните HP тонери секој пат работеле совршено. Оригиналните HP LaserJet тонери на корисниците им испорачале прифатливи страници дури во 99% случаи. Тоа значи дека веќе нема потреба од трошење на хартија за повторување на отпечатокот, а покрај сето тоа, врвниот квалитет на страниците, отпечатени со помош на оригиналните HP LaserJet тонери, помага во намалувањето на отпадот.

Врвна изведба кај секоја задача

Оригиналните HP Color LaserJet тонери ја поседуваат врвната технологија на компанијата Hewlett-Packard како и гаранцијата на квалитетот, па Ви нудат можност да минете повеќе време во печатење, а не во решавање проблеми.

Истражувањето на компанијата SpencerLab открива зошто во секојдневното работење е важно да се користат оригиналните HP LaserJet тонери наспроти заменските тонери

Сигурност на изведбата на HP наспроти заменските тонери

Од сите тестирани заменски тонери, кај повеќе од 14% се појавиле проблеми во смисла на тоа дека биле неисправни при испораката или имале мошне краток животен век. Кај дури 78% од заменските тонери била потребна една или повеќе кориснички интервенции заради лошиот квалитет на отпечатокот за разлика од оригиналните HP тонери за кои не била потребна ниту една интервенција. Кога е во прашање бојата, оригиналните HP LaserJet тонери докажале поголема доследност на боите, страница по страница, во текот на животниот век, додека заменските тонери давале неточни бои. Истражувањето на SpencerLab покажало дека кај заменските тонери често се јавуваат проблеми, додека оригиналните HP LaserJet тонери секој пат работат совршено. Затоа едноставен е изборот на тонер врз кој можете да се потпрете.

ПРАЗНУВАЊЕ НА ЗАШТИТНИКОТ НА КАНТАРЦИСКИОТ
И НА КОВАЧКИОТ ЕСНАФ, НО И НА ОВЧАРИТЕ

РЕПОРТАЖА

ЦРКВАТА „СВ. АТАНАСИЈ“ ВО КАЛИШТА Е МНОГУ МАЛА, НО ПОЛНА СО ФРЕСКИ

За жал, тука посетителот добива спротивна слика од онаа во Калишта, бидејќи тука црквата е оставена на забот на времето. Фреските се во лоша состојба, дел се исчкртани и ископани, а од иконостасот е останат само дел. Вратата е разбиена, па секој може да влезе без никаков проблем

Пишува | Невена Појовска

Нашiot народ двапати го празнува празникот Свети Атанасиј Велики. На 31/18 јануари се празнува празникот Свети Атанасиј или Танасовден - зимски, а на 15/2 мај Свети Атанасиј Велики или Танасовден - летен.

Свети Атанасиј наречен Велики бил роден во Александрија во 296 година. Извесен период живеел во пустина заедно со свети Антониј Велики, а по

враќањето во Александрија станал архијакон во Александријската црква.

На овој ден именден празнуваат сите оние што се викаат

Атанас (доаѓа од грчкото Атанасиос и значи бесмртен), Танас, Тане, Танаска, Насе, Насте...

Марко Цепенков забележал дека празникот Св. Атанасија во Прилеп бил празник што го служеле кантарџискиот и ковачкиот еснаф. Во Радовиш пак, празникот Св. Атанас се сметал за овчарски празник. Многу го почитувале куките што имале овци и на тој ден не работеле за да не им ги изедат волци овците. И овде овој празник го сметале за „средзимо“, овчарите што знаеле да го прогнозираат времето

гледале какво ќе биде тоа од празникот натаму. И овде е позната пословицата: „Атанас фрли кожи ја врз нас ја врз рас“, што значи дека од времето зависи дали луѓето ќе ја симнат зимската облека.

Сепак, се верувало дека по 31 јануари времето веќе се затоплува, или како што вели народот, оди налето и дека зимата и големите студови карактеристични за јануари поминале.

Во земјава постојат бројни цркви посветени на овој светец. Една од нив е онаа во Калишта, која е изградена во 14 век и е посветена на свети Атанасиј. Празникот посветен на овој светец го искористивме да ја посетиме оваа црква. Станува збор за пештерна црква до која се стигнува по скали од камен. Внатрешноста на црквата е многу мала, но полна со фрески од 14 век, а дел од нив се насликани и во 19 век. Сместена е во непосредна близина на манастирот Калишта, јужно од него, срасната со околните карпи, посветена на Александрискиот архиепископ - Анастасија.

Манастирскиот комплекс Калишта крај Охридското Езеро, го напуштаме со гласот на попот во заднина,

бидејќи во главната црква се случуваше чин на крштавање. Посетата на пештерските цркви продолжува по само пет до десет минути одење по брегот на езерото. Во карпите меѓу хотелот „Изгрев“ и месноста Елен Камен се наоѓа црквата „Св. Атанасие“, посветена на александрискиот епископ Атанасиј. Лесно е достапна, но, сепак, мора со внимание да ги искачите стрмните скали, а на симнување е препорачливо да се држите за оградата. Иако нема пишани извори, според фрескоживописот, датира некаде од 14 век. За жал, тука посетителот добива спротивна слика од онаа во Калишта, бидејќи тука црквата е оставена на забот на времето. Фреските се во лоша состојба, дел се исчртани и ископани, а од иконостасот е останат само дел. Вратата е разбиена, па може секој да влезе без никаков проблем. Од платото пред вратата покрај карпите има убав поглед на Струга и на целото езеро.

Во внатрешноста е сочуван најголемиот ансамбл на средновековното сликарство. Иако не се зачувани пишувани извори, стилските белези на овие фрески недвосмислено упатуваат на нивното датирање во седумдесеттите години од 14 век.

Сликарството во целост, зачуваните ликови на светителите и неколкуте композиции од Големите Празници, со помош на ликовните карактеристики на овој живопис, ни откриваат рака на вешт зограф, кој одлично го познавал својот знает, а со голема љубов ги сликал познатите ликови што го илустрираат Светото Евангелие.

Поголемиот дел од живописот во 19 век во поголема мера е ретуширан. За време на конзерваторските работи во 1964 година конзервира-

ни се првобитните фрески, отстранет е ретушот од 19 век, а зачуван е живописот од 19 век само на оние места каде што е уништен првобитниот. Во горната зона се насликани сцени од големите празници: Рождество Христово, Сретението, неговото Распятие, Мироносниците на празниот Христов гроб, Благовестите и композицијата Дејзис, каде што од двете страни на Христос во молитвен став му се поклонуваат св. Богородица и свети Јован Крстител за спас на грешните души.

Од светителските ликови тука се свети Климент Охридски, свети Никола Чудотворец и допојасните фигури на светителските маче-

ници: света Петка, света Марина, света Недела и света Варвара, кои се насликани во правоаголни рамки на јужниот ѕид кои имитираат икони, а своето потекло ваквите претстави го влечат уште од 11 век од катедралната црква „Света Софија“ во Охрид.

Ако спојот на пештера и црква во овие два храма ви го предизвика вниманието и сакате потемелно да се запознаете со овој дел од црковната историја во Македонија, може да продолжите во селото Радожда на самата граница со Албанија, каде што високо во карпите е изградена црквата „Св. Архангел Михаил“, веројатно во 13 век. Црквата е сместена во двете природни пештери што се наоѓаат една над друга.

Уште едно пештерско-црковно искуство можете да доживеете во селото Вишни, кое се наоѓа на десет километри од Струга. Но, за ова доживување во црквата посветена

на св. Спас (14 век) ќе ви треба малку повеќе издржливост и пешачење, бидејќи е сместена високо во планината Јабланица, на околу три километри од селото.

Пештерните цркви кои се јавуваат во 9 век или порано, а чии живописи се главно датирани во 13 и 14 век, се тесно поврзани со христијанското учење - исихазм. Тоа дава печат и на целокупниот некогашен живот во Македонија. Тука, во разни пештери, се појавиле многу пустиници кои се занимавале со мистика, чудотворство и со пророкување. Црквички-пештери во кои живееле и дејствувале исихастите никнувале особено околу Охридското Езеро, Тиквешко Езеро, реката Бабуна и околу кумановско-кратовскиот крај. Меѓу нив познати се: новооткриената пештерна црква „Св. Никола“ кај кампот Љубаништа, стотина метри северно од селото Трпејца, на една карпа се наоѓа фреска со ликот на св. Никола; во туристичкиот камп Градиште во карпа се наоѓаат оста-

тоци од монашко живеалиште; стотина метри северно од него се наоѓа пештерната црква „Богородица Пештанска“; над синдикалното одморалиште „Орце Николов“ се наоѓа пештерната црква „Св. Стефан“; само стотина метри западно од оваа црква во една карпа се гледаат остатоци од живопис; пештерната црква посветена на Воведение Богородично, во карпите под црквата „Св. Јован Богослов – Канео“ во Охрид, на плажата Лабино во една мала пештера каде што извира извор, се наоѓаат остатоци од живопис; северно од неа, на околу двесте метри, во една длабнатина, луѓето одвреме-навреме палат свеќи и според искажувањето на постарите рибари од Канео, кога ќе оделе на риболов велеле дека одат да ги фрлат мрежите кај св. Спас; на почетокот на плажата Грашница има поголема пештера, до неодамна со остатоци од живопис; западно од Охрид, на околу два километра се наоѓа пештерната црква „Св. Еразмо“; само стотина метри на запад од неа се наоѓа едно монашко живеалиште во внатрешноста со исцртан крст; пештерната црква „Успение на Богородица“ во Калишта; на стотина метри јужно од неа се наоѓа пештерната црква „Св. Атанасие“; потоа „Св. Архангел Михаил“ кај селото Радожда и други. ■

МИОПИЈАТА Е ОГРОМЕН ПРОБЛЕМ НА НОВОТО ОПШТЕСТВО

Третирањето на очите што не гледаат кај децата е многу важно да се почне навреме. Ако не се почне навреме, се развива една амблиопија или слабовидност која настанува во центарот за гледање во мозокот и по одредена возраст видот не може да се врати, вели д-р Богданова

Разговараше | Александра М. Бундалевска
Фошо | Александар Ивановски

Десет проценти од македонските ученици имаат проблеми со видот. Систематските прегледи откриле дека 6.000 основци и 3.000 средношколци се кратковиди или имаат слепило за бои. Причина е модерниот начин на живот. Најголем дел од луѓето времето го поминуваат пред компјутери. Дури и оние на кои професијата не им е поврзана со овие уреди, голем дел од слободното време го поминуваат пред компјутер, таблет и пред телефон. Постои огромен пораст на миопијата на светско ниво, вели во интервју за „Република“ асистент д-р Ирина Богданова, офталмолог при Универзитетската клиника за очни болести во Скопје.

« Последните години бројот на деца што мора да носат очила е драстично зголемен. Како ја коментирате оваа бројка?

БОГДАНОВА: За бројките за кои се говори не може со сигурност да се каже дека се конечни и точни, но факт е дека последните години дури и двојно е зголемена бројката на деца кои имаат потреба од диоптрија или кои имаат некои други заболувања на очите. Модерниот начин на живот носи и поинакви услови за растење на децата. Тие најчесто се дома и од најмала возраст се во контакт со компјутери, плејс-

тејшн. Како што растат „играчките“ се менуваат, но постојано се пред компјутер, без разлика дали играат, читаат, или се едуцираат. Сето ова има последици. Очите најчесто најмногу страдаат. Мускулот на окото, како и сите други мускули во организмот, може да издржи напор до одреден степен, а потоа се заморува и почнува да декомпензира. Таа декомпензација се исполнува како диоптрија или појава на диоптрија кај децата.

« Дали Македонците имаат навика да ги носат децата на превентивен очен преглед или проверката на видот е исклучиво на систематските прегледи?

БОГДАНОВА: За жал, многу се ретки родителите кои превентивно го носат детето на очен преглед. Најчесто ги носат децата на преглед ако забележат какво било однесување на детето што отстапува од нормалното – гледање телевизија од многу близу, „лепење“ за екранот, или ако забележале дека окото малку му се криви. Подоброе и покорисно кога родителите би можеле превентивно првиот очен преглед да го направат околу третата и четвртата година. Колку е диоптријата или слабовидноста на некое око кај децата порано откриена, толку подобри резултати ќе има ако се лекува навреме.

« Дали ненавременото откривање на аномалиите, посебно во детска возраст, може да доведе до неповратно слабеење на видот, а потоа и до искривување на положбата на очите, т.е. до страбизам?

БОГДАНОВА: Секако. Зборот страбизам значи кривогледство или кривење на очите кое настанува како резултат на намалување на видот на окото. Односно, тоа око што се криви не гледа. Значи, доколку престане да гледа окото, тоа започнува да се криви. За да се исправи, треба да помине цел процес. Најпрво треба да се врати видот на тоа око, а тоа се прави со затворање на видот на другото око, се враќа видот на окото што не гледа, а потоа, доколку е потребно, со хируршки третман ќе се исправи окото во одредена позиција. Третирањето на очите што не гледаат кај децата е многу важно да се почне навреме.

Зашто? Бидејќи ако не се почне навреме, се развива една амблиопија или слабовидност која настанува во центарот за гледање во мозокот и по одредена возраст видот не може да се врати.

« Кои се знаците или симптомите кај децата што ќе ги натераат родителите да ги донесат децата на очен преглед?

БОГДАНОВА: Постојат неколку карактеристични знаци. Поголемите деца кои препознаваат наслови честопати седат премногу близу до екранот за да ги прочитаат буквите, потоа честото трепкање на очите, бидејќи со трепкањето се бистри окото за да добијат чиста слика, чешање на очите, некои родители забележуваат кривење на едното или пак на другото око.

« Кои се најчестите болести на очите?

БОГДАНОВА: Покрај диоптријата, многу чести се коњуктивитите, односно инфекциите на очите. Инфекциите се почести кај помладите, иако ги има и кај возрасните. Коњуктивитите се почесто изразени кај децата што посетуваат градинки. Карактеристично за нив е што се високоинфективни и децата многу брзо си ги пренесуваат меѓусебе. Сакам да апелирам до родителите што ќе забележат какво било црвенило или чешање на очите кај детето да не го носат одреден период во градинка додека тоа прима терапија, бидејќи многу брзо ќе ги зарази и другите деца.

« Дали пациентите со висока миопија треба да бидат внимателни со физичката активност?

БОГДАНОВА: Да, треба да бидат внимателни. Ако е организмот под каков било голем напор, физички или психички, може да дојде до одлепување на ретината, а тоа значи комплетно губење на видот. Значи, пациентите што имаат миопија односно кои се кратковидни, треба да бидат исклучително внимателни при физичка активност, без разлика дали станува збор за рекреација или за кревање тежок товар.

« Дали новото модерно време на живеење носи зголемен ризик од појава на диоптрија кај лицата

кои најголем дел од времето го поминуваат пред компјутер?

БОГДАНОВА: Миопијата претставува огромен проблем на новото општество. Едуцираноста е на друго ниво. Најголем дел од луѓето поминуваат пред компјутери. Дури и оние на кои професијата не им е поврзана со овие уреди, голем дел од слободното време го поминуваат пред компјутер, таблет, телефон. Постои огромен пораст на миопијата на светско ниво.

« Дали редовното носење очила и редовните контроли се доволни да се намали диоптријата?

БОГДАНОВА: Диоптријата не се намалува со редовни контроли. Но, со редовни контроли и со редовно носење очила таа може да стагнира, значи да не напредува. Ако диоптријата што ја носи пациентот не е соодветна, со самото гледање и со самото давање напор на окото, тој многу повеќе го заморува очниот мускул. Така диоптерот расте. Ако диоптријата е соодветна, окото не се заморува. Со редовни контроли може да се доведе до стагнација на диоптријата, таа да не расте.

« Која е границата на пресбиопијата или старечка далекувидност? Кога првпат треба да посетат офталмолог оние лица што немале проблеми со видот во младоста?

БОГДАНОВА: Како и кај сите други заболувања, така и границата на пресбиопијата е поместена. Порано беше над 40. година, а сега слободно може да се каже дека е над 35. година. Со овој интензивен начин на живот, со ова модерно живеење, може да се каже дека ги заморуваме очите. Затоа, по 35. година од животот е потребно да се посети офталмолог. ■

Пишува: |
г-р Димишар Љоровски Вамваковски

(продолжува од претходниот број)

Веднаш по прогласувањето на независноста на Република Македонија кај нашиот јужен сосед се активира црвено светло за аларм, што значело опасност и загрозување на грчките национални интереси. На 2 декември 1991 година тогашниот претседател на Р. Македонија, **Киро Глигоров** испратил писмо до Советот на министри за надворешни работи на тогашната Европска економска заедница (ЕЕЗ), а денес Европска унија (ЕУ), преку кое бараше признавање на сувереноста на државата. На 5 декември беше закажана сесијата на Советот на министрите за надворешни работи, за која грчката влада изработи специјален документ за позицијата што требало да ја застапува грчката делегација во врска со прашањето на независноста на Македонија. Во документот се нагласувале три услови, кои, ако биле исполнети од страна на официјално Скопје, тогаш грчката влада ќе ја признаела независноста на македонската држава. Тие услови биле:

1. Да се промени името „Македонија“;
2. Новата држава да изјави дека нема територијални претензии кон својот јужен сосед;
3. Да признае дека во Грција не постои македонско етничко малцинство.

Овие позиции ги претставил тогашниот министер за надворешни работи и подоцнежен грчки премиер и претседател на Нова демократија, Андонис Самарас. На 16 декември на Советот на министри за надворешни работи во Брисел, грчката делегација успеа да ги убеди останатите членки на ЕЕЗ да ги прифатат условите на Атина во однос на Македонија. Во „Декларацијата за Југославија“ се нагласувало дека секоја југословенска република пред да биде признаена се задолжува да даде уставни и политички гаранции дека нема територијални претензии кон која било држава од ЕЕЗ, нема да спроведува непријателска пропаганда и да користи име што би содржело територијални претензии. Како резултат на овие насоки, македонскиот парламент на 19 декември 1991 година донесе **Декларација за меѓународно**

СОЗДАВАЊЕТО НА ГРЧКИТЕ ЦРВЕНИ ЛИНИИ ВО ОДНОС НА МАКЕДОНСКОТО ПРАШАЊЕ

Во „Декларацијата за Југославија“ се нагласувало дека секоја југословенска република пред да биде признаена се задолжува да даде уставни и политички гаранции дека нема територијални претензии кон која било држава од ЕЕЗ, нема да спроведува непријателска пропаганда и да користи име што би содржело територијални претензии

признавање на Р. Македонија како суверена и независна држава, а на 6 јануари 1992 година парламентот изгласа две промени во Уставот. Првата се однесува на тоа, дека „**републиката нема територијални претензии кон никоја од соседните држави**“ и втората со која се потврдува дека државата „**нема да се меша во суверените права на други држави или во нивните внатрешните работи**“. Следуваше одлуката на Бадентеровата комисија од 10 и 11 јануари, според која Р. Македонија ги исполнуваше сите услови за признавање од државите-членки на ЕЕЗ. Веднаш потоа следуваа првите признавања, од страна на Бугарија, а потоа и тоа на Турција.

Меѓутоа, Грција не мируваше. Уште на 3 јануари 1992 година тогашниот грчки претседател Констандинос Караманлис испратил писмо до лидерите на државите на ЕЕЗ. Додека по објавувањето на одлуката на Бадентеровата комисија, Караманлис испратил писма и до Хелмут Кол, Франсоа Митеран и до Џулио Андреоти. Во нив грчкиот претседател ги претставил грчките позиции и се осврнал на историско-политичката страна на проблемот. Во наредните денови ситуацијата добивала засилен националистички набој, а кулминирала со

милионскиот протест во Солун на 14 февруари. Истовремено протестите биле организирани од грчката дијаспора во САД, Канада и во Австралија. Во таква атмосфера беше одржана и средбата на Советот на министри за надворешни работи на ЕЕЗ во Лисабон на 17 февруари 1992 година. Португалската влада направила обид да посредува меѓу Скопје и Атина со т.н. пакет-мерки – „Пинеиро“. Тој предлагал од македонскиот устав да отпаднат деловите што содржеле евентуални територијални претензии; македонската влада да издаде декларација преку која ќе изјави дека во Грција не постои македонско малцинство; и двете страни да се согласат на ново име за македонската држава, кое ќе го содржи зборот „Македонија“. Предлогот на Пинеиро бил „Нова Македонија“, а двете држави го одбиле предлогот.

На 18 февруари 1992 година грчки претседател Константинос Караманлис во Атина свикал средба на лидерите на тогаш најзначајните политички партии во Грција (Константинос Мицотакис од Нова демократија, Андреас Папандреу од ПАСОК, Алека Папарига од КПП и Марија Даманаки од Синаспизмос). На средбата се дискутирало за формирање заедничка стратегија за националните потреби, вклучително и за прашањето за признавање на новата македонска држава. На втората средба, одржана на 13 април, политичките лидери (со исклучок на КПП) составиле коминике, во кое се вели дека Грција била подготвена да ја признае новата држава само ако бидат прифатени трите услови од декември 1991 година, кои официјална Атина ги испратила до Советот за надворешна политика на ЕЕЗ, но и со посебно објаснување дека за грчките интереси било неприфатливо во името на северниот сосед да има место за терминот „Македонија“.

Како што нагласивме, наметнатиот спор од грчка страна за името „Македонија“ има длабоки историски корени. Од современ аспект, Грците тврдат дека само тие имаат право да го користат од разни историски причини. Така, на пример, во една грчка пропагандна реклама во весникот „Њујорк тајмс“ од 26 април 1992 година, биле поместени 17 точки во кои, во најголем дел, „се докажува“ дека „историското право“ е на страна на грчката нација и држава и дека новоформираната држава на север и доминантната популација во неа, всушност, се узурпатори на сè што е поврзано со терминот „Македонија“. Во тој контекст, тогашниот грчки заменик-министер за надворешни работи, Теодорос Пангалос, изјавил: „**Ние живееме во опасно соседство... нивното знаме е провокација. Тврдењата дека потекнуваат од античките Грци многу ни ласкаат, но Ве молиме да најдете нешто од својата територија**“. Грчкото општество било предмет на засилена пропаганда од страна на државните и национални институции со цел да биде создаден психолошки страв од прогласувањето на независноста на македонската република и евентуалните територијални претензии што би ги имала кон државната територија на Грција. Зборувајќи за името „Македонија“, во тој период новоизбраниот грчки премиер Андреас Папандреу во една пригода изјавил:

„**Тоа е оружје што може да дозволи во подалечната иднина да се создаде 'македонска' држава, која би ги вклучувала Скопје, Пиринска Македонија и северна Грција. Затоа, тоа прашање не е просто прашање само за името. Тоа е прашање што крие сериозна национална опасност во блиска иднина**“. Ваквата политика имала силно влијание врз најголем дел на грчките граѓани, особено врз тие од

Северна Грција, кај кои перманентно било креирано националистичка еуфорија, непријателство и омраза кон северните соседи.

На 1 и на 2 мај 1992 година министрите за надворешни работи на ЕЕЗ во португалскиот град Гимараеш зазеле решение државите-членки на заедницата да ја признаат македонската држава „**како независна и суверена во рамките на постојните граници и под име прифатливо за сите заинтересирани страни**“. Исто така, се дало препораки двете држави да вложат дополнителни напори за решавање на сите отворени прашања врз основа на пакетот „Пинеиро“.

Во тој период, за разлика од денес, грчката држава сè понагласено ја промовирала идејата за употреба двојно име на својот северен сосед. Во првото име таа предлагала да не стои топонимот „Македонија“ и тоа да биде официјално меѓународно име на македонската држава. Второто име, кое би требало да биде слободно избрано од македонскиот парламент, би било за внатрешна употреба. Така, на пример, грчкиот премиер Константинос Мицотакис дал предлог пред државите на ЕЕЗ да ја признаат македонската држава под името „Вардарска Република“, додека за внатрешна употреба да си го зачува правото да се нарекува „Република Македонија“. Од друга страна, македонскиот претседател Киро Глигоров на 15 јуни 1992 година испратил писмо до претседателот на Советот на министри за надворешни работи, Жозе Пинеиро, во кое истакнал дека доколку европските држави не ја признаат Р. Македонија, имало голема опасност од ширење на воениот конфликт што тогаш беснеел во дел од поранешните југословенски републики, на југ, т.е. кон Македонија. ■

(Продолжува)

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА
ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

**Будењето на
Офелија**
Проф д-р
Мери Пајфер

2

**Господар на
злото**
Донато
Каризи

3

Магдалина
Анџела
Хант

4

Мрачни тајни
Микел Хјорт и
Ханс Розенфелд

5

**Волци и
ангели**
Сепо
Јокинен

**КОНЦЕРТ НА СИМФОНИСКИОТ ОРКЕСТАР И НА
ЏЕЗ-ГРУПАТА ОД „ГУСТАВУС АДОЛФУС КОЛЕЏ“ ОД САД**

Заедничкото создавање музика е обележје на нашата заедница

Македонската публика има чест да присуствува на настапот на 150 млади професионалци и талентирани студенти на различни факултети при „Густавус Адолфус колеџот“

Симфонискиот оркестар и џез-групата при „Густавус Адолфус колеџот“ од САД, во соработка со Универзитет „Американ колеџ Скопје“ (УАКС), на 29 јануари во Македонската опера и балет организираа концерт на класична и на џез-музика...

Настапот е дел од турнејата на симфонискиот оркестар со наслов: „American Celebration of Music in Greece and Macedonia“.

Македонската публика има чест да присуствува на настапот на 150 млади професионалци и талентирани

студенти на различни факултети при „Густавус Адолфус колеџот“.

Покрај своите студии во различни подрачја, тие се, исто така, дел и од музичката програма на колеџот, каде што имаат можност да ја градат својата професионална кариера во симфонискиот оркестар, џез-групата, хорот и во други музички секции. Повеќе од една третина од вкупниот број студенти на овој колеџ учествуваат во музичката програма.

- Заедничкото создавање музика е обележје на нашата заедница - велат тие. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

Раде Силјан (1950)

СВЕТИ СПАС

На Свети Спас
Ќе нè спасиш ли Господе
Од злото на ова време
Или секавиците и ровјата
Ќе се скараат со небото сино
Потоа плачот на земјата црна
Ќе биде последна утеха
На народот со славно име

На Свети Спас
Ќе нè спасиш ли Господе
Од беснилото на волците стрвни
Или од жарчето што тлее
Ќе пламнат очите твои
Како очите на нашата младост
Потоа ќе нè голтне
Устата на облакот темен

На Свети Спас
Ќе нè спасиш ли Господе
Од копитата на коњите жедни
Или во глува доба
Под пазувите на векот
Ќе ни ја завешташ самотијата
Да тагуваме за нашите рожби

На Свети Спас
Ќе нè спасиш ли Господе
Од белата чума
Или силни ветришта ќе дувнат
И во ноќта темна
Може магли ќе снеса
А со нив ќе го снеса и нашето семе
На Свети Спас
Ќе нè спасиш ли Господе
Или ќе нè заборавиш
Како што ги заборави Хазарите
Во едно дамнешно време

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

„Автопортрет“ на Лазар Личеноски

Лазар Личеноски (1901-1964) е македонски сликар, експресионист, кој уметничка школа со академски курс завршил во Белград во 1927 година. Специјализирал сидни техники во Париз во ателјето на Марсел Линоар и кај Пол Бодуен на Високата школа за уметности и занаети. Живеел во Белград и во Скопје. Сликал мртва природа, портрети и мозаици. „Автопортрет“ е дело што е насликано во 1947 година.

Самостојно изложувал пред и по војната во Скопје, Белград, Загреб, а учествувал и на групни изложби во

Лондон, Ливерпул, Манчестер, Солун, Прага, Софија, Рим, Букурешт и во други градови... ■

ТОП 5 НАГЛЕДАНИ ФИЛМА во САД викендов

1

ПОВРАТНИК
THE REVENANT

Заработка: 16.000.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Алехандро Гонзалес Инариту
Актери: Леонардо ди Каприо, Том Харди, Вил Полтер

2

**ВОЈНА НА СВЕЗДИТЕ:
СИЛАТА СЕ БУДИ**
STAR WARS:
THE FORCE AWAKNES

Заработка: 14.100.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Џ.Џ. Абрамс
Актери: Харисон Форд, Дејзи Ридли, Марк Хамил

3

ЗАЕДНИЧКО ВОЗЕЊЕ 2
RIDE ALONG 2

Заработка: 12.500.000 \$

Жанр: акција
Режија: Тим Стори
Актери: Ајс Кјуб, Кевин Харт, Тика Самптер

4

РАЗУЗДАНИОТ ДЕДО
DIRTY GRANDPA

Заработка: 11.100.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Ден Мазер
Актери: Роберт де Ниро, Зак Ефрон, Зои Дојч

5

МОМЧЕТО
THE BOY

Заработка: 10.800.000 \$

Жанр: хорор
Режија: Вилијам Брент Бел
Актери: Лорен Коан, Руперт Еванс, Џејмс Расел

ЈЕЛЕНА БАЧИЌ - АЛИМПИЌ: ЗА МЕНЕ КНИЖЕВНОСТА Е ЦЕЛОСНО ИЗДВОЕНА ОД НОВИНАРСТВОТО

Кај мене новинарството мора да се наоѓа на некое потсвесно ниво, односно тие сознанија што сум ги собрала додека работев како новинар 28 години. Читателите знаат дека јас пишувам со еден целосно книжевен стил, но, во секој случај, новинарството е корисно за пишување, вели авторката

Разговараше | Невена Појовска

По две години српската писателка Јелена Бачиќ-Алимпик е повторно во Македонија. Таа е најчитаниот српски автор, а, како што вели, македонските изданија ги следат српските во чекор, така што промоцијата на македонското издание на „Казна за гревот“ беше проследена со присуство на авторката, која потпишуваше книги за читателите, стрпливо се фотографираше со нив, разговараше за романите „Рингишпил“, „Писмото на госпоѓа Вилма“, „Последната пролет во Париз“... Го искористивме присуството за да поразговораме за најновата трилогија и за новинарството како професија со која се занимавала 28 години.

Вашата најнова книга објавена на македонски јазик е насловена „Нокта кога дојдоа сватовите“ и е првиот дел од трилогијата „Казна за гревот“. Дали во Србија е објавена целата трилогија? За што станува збор во ова дело?

БАЧИЌ-АЛИМПИЌ: Вториот дел од трилогијата излегува на 9 февруари во Србија и многу бргу ќе биде објавена и овде кај вас. Македонските изданија ги следат српските во чекор. Книгата е сага за две семејства од почетокот на 20 век, за една невозможна љубов, која била забранета бидејќи била одредена со сталешки норми. Двата главни лика се Емилија, која е ќерка на ковачот и слугинка и Михалјо, кој е син на грофот Херцег и на грофицата Јулијана. Сиромашното семејство работи на имотот на богатото, грофовско семејство и бидејќи и Михајло и Ема се приближно иста возраст, тие растат заедно, стануваат многу блиски, најдобри пријатели, а кога израснуваат во момче и во девојка сфаќаат дека тие, всушност, се поврзани со една неверојатна љубов и нераскинлива врска. Но, таа врска не е остварлива бидејќи е ограничена со сталешките норми, морални гледишта...Така што првата книга „Нокта кога дојдоа сватовите“ говори за љубовта. Мошне е емотивна и би рекла тоа е најемотивната книга што сум ја напишала досега...

Во втората и во третата книга ја плетам приказната на повисоки нивоа на кои ќе има многу перипетии во нивната судбина, така што мислам дека ќе им биде интересна на читателите. Во Србија изданието помина одлично и за два-три месеца е продадена во повеќе од 40 илјади примероци. Читателите реагираа прекрасно и со нетрпение го чекаат вториот дел од трилогијата, но јас по малку се плашам од тоа дека сите ќе ме мразат кога ќе прочитаат што направив во втората книга. Но, конечно, во третата книга ги откривам сите тајни за кои пишував во првите две книги.

Во Вашите книги мотивот секогаш е љубовта, а велите дека ова е вашата најљубовна книга... Понекогаш дејствата се како на филмска лента, а се споменува и снимање филм според романот „Рингишпил“?

БАЧИЌ-АЛИМПИЌ: Како што велам на едно место: „Невозможно е да се спознае љубовта без грев и гревот без љубов. Единствено то нешто што е важно е вистината што ја чуваме во душата, а секоја душа е грешна. Дури и тој што преку ден му се смее на светот, а навечер плаче по него, знае дека гревот е нераскинлив дел од љубовта“. Што се однесува до снимањето според мојот роман - станува збор за телевизиска серија, не за филм. За ова се решивме бидејќи доколку се снима филм ќе треба голем дел од романот да биде исфрлен. И продуцентите во Србија беа заинтересирани за серија. Прво разговаравме со мојот колега Дејан Луткиќ, кој би бил продуцент, но таа приказна не можеме да ја истуркаме сами. Имаше идеја да го придвижиме проектот со Русите и јас длабоко верувам дека еден ден ќе биде реализирана.

Забележлива е доминацијата на приказните за малите-големите луѓе, салашите и уметниците, поетите и нивните музи, волшебните салаши и гратчиња, утрата што мирисаат на слатко од дуњи и незаборавни руски зими... Дали причината за тоа е што живеете во Нови Сад?

БАЧИЌ-АЛИМПИЌ: Што се однесува до оваа трилогија „Казна за гревот“, особено книгата „Нок-

та кога дојдоа сватовите“, тоа е точно. Иако подоцна во трилогијата јас заминувам и на други места, не се задржувам само на салашот. Тоа ми беше мошне лесно да го пишувам бидејќи, едноставно, тоа е мојот сензибилитет. Израсната сум во таа рамнина, го познавам животот и карактерот на тие луѓе, така што пишував со многу љубов и со многу знаење за начинот на живот и за условите таму и мислам дека ги допрев тамошните луѓе бидејќи често читателите кога ги читаат книгите ми велат дека тоа е како да гледаат филм, што е прекрасно. За оваа книга ми требаше најмалку истражување од сите други. За втората требаше, навистина, сериозно истражување, за третата, која ја пишувам, исто така, истражувам, а кога ќе ја завршам, ќе одам в пензија на едно две години. За мене ова беше толку амбициозен книжевен потфат бидејќи напишав илјадници страници за неколку месеци што беше мошне напорно да се сработи.

Велите дека истражувате за секоја книга. Дали некои од ликовите што се сретнуваат во романите навистина постојат? Дали се правени според некој вистински лик?

БАЧИЌ-АЛИМПИЌ: Не, не постојат во реалноста. Во сите мои книги јас ги измислувам ликовите и сè е производ на фантазијата, иако во карактерите на јунаците сигурно им давам особини на ликови што ги познавам во реалниот живот, кои ми значат. Сепак би рекла дека секоја сличност е случајна.

За кусо време успеавте да напишете и да објавите многу страници од неколку романи, истражувате за сето тоа што ќе го ставите на хартија... Колку

работата како новинар со која претходно се занимававте Ви помага во сето ова?

БАЧИЌ-АЛИМПИЌ: Ова е одлично прашање. Кај мене новинарството мора да се наоѓа на некое потсвесно ниво, односно тие сознанија што сум ги собрала додека работев како новинар 28 години. Кога станува збор за истражување, најверојатно, подобро се снаоѓам бидејќи тоа сум го работела цел живот, но книжевноста за мене е целосно одвоена од новинарството. Читателите знаат дека јас пишувам со еден целосно книжевен стил, каде што нема ниту трага од новинарскиот стил, така што во таа смисла сметам дека воопшто не се поклопуваат, но, во секој случај, новинарството е корисно за пишување. Во таа смисла, речиси 80 проценти од авторите на бестселери во светот претходно работеле како новинари: Иво Андриќ, Ернест Хемингвеј и многу други барем еден дел од животот го поминале работејќи како новинари.

Велат дека новинарството е професија што кога ќе ви влезе под кожа, тешко се напушта. Со оглед на тоа дека со леснотија се откажавте од камерите и од новинарството и ги заменивте со пишување романи, дали некогаш Ви недостига новинарството, телевизијата и адреналинот карактеристичен за таа професија?

БАЧИЌ-АЛИМПИЌ: Не, воопшто. Тешко е да се поверува, но и сега кога одам да гостувам во телевизији, кога давам интервјуа, како никогаш да не сум го работела, едноставно немам желба. Тоа ме прашуваат и моите колеги, дали би се вратиле, но мојот одговор е секогаш ист: „Само ако морам!“ Сега живеам мирен живот, со помалку стрес... Јас бев голем работник, без никаква пауза, многу години и, верувајте, телевизијата ме истроши и немам желба и во ниту еден миг не сум помислила дека ми недостига и дека би се вратила. Просто е неверојатно, но изгледа како мојот живот да е поделен на две половини: едно време го работев тоа што морав да го работам и сега, просто, се пронајдов себеси и својот мир. ■

НА „САНДЕНС“ ГОСТУВААТ НАЈДОБРИТЕ НЕЗАВИСНИ ФИЛМОВИ ВО СВЕТОТ

Санденс“ произлезе од иницијативата на американскиот актер Роберт Редфорд, кој во 1981 година ги собрал во Јута своите пријатели и колеги сакајќи да развие околина наменета за поттикнување на независноста, за откривање и за појава на нови видици во американската филмска индустрија. Така „Санденс“ стана и остана најголем светски фестивал на независниот филм, кој ги придвижи кариерите на режисерите како Стивен Спилберг, Пол Томас Андерсон, Дарен Аронофски и Квентин Тарантино

Подготви | Александра М. Бундалевска

Далеку од Холивуд и од Лос Анџелес, опкружен со снег од сите страни, скијачкиот центар Парк Сити во американската држава Јута до 31 јануари е домаќин на филмскиот фестивал „Санденс“, најважната смотра на независните остварувања на седмата уметност.

Како и секоја година, на „Санденс“ ќе гостуваат некои од најдобрите остварувања во играната, документарната и во краткотрајната селекција од сите краеве на светот и открива нови имиња во кинематографијата. Главна тема на годинешната програма на „Санденс“ се сексуалноста, идентитетот, расата и вооруженото насилство. Овој фестивал во 1985 година е формиран од легендата на американската кинематографија, Роберт Редфорд.

■ Нашата селекција е еkleктична и разновидна како и досега. Нас не интересираат оригиналност, квалитет, различен начин на гледање на приказната – изјави директорот на Фестивалот, Дон Купер.

Според Купер, „Санденс“ со години е место на вистинските откритија.

Во последните години бележиме раст на младата публика што покажува дека новата генерација обожаватели на независниот филм е заинтересирана за разновидната програма што ја нудиме – вели Купер.

Во програмата на „Санденс“ се вклучени 123 документарни филма од 37 земји, меѓу кои 49 филма се дебитантски остварувања. Од нив 30 се во официјалната конкуренција. Вкупно 103 долготрајни филма ќе имаат своја светска премиера на Фестивалот. Овие филмови се одбрани меѓу вкупно 12.793 пријавени од 120 земји од кои долготрајни се 4.081 и 8.712 кратки.

Во главната драмска категорија на Фестивалот, која нуди нови, иновативни имиња на американскиот независен филм, има вкупно 16 филма. Во документарната програма ќе се прикажат 16 светски премиери на американските документарци. На Фестивалот има и меѓународна играна категорија „филмови на талентирани филмации од сите краеве на светот“ кои нудат свежи перспективи и нови идеи, а меѓународната документарна категорија ќе претстави филмови на некои од најхрабрите, извонредни меѓународни имиња на денешницата.

Филмовите се прикажуваат во неколку посебни програми, а најмногу внимание како и секогаш привлекуваат натпреварувачките програми – националната американска селекција и програмата посветена на меѓународните остварувања.

Своите најнови остварувања ќе ги прикажат и Ајра Сакс, Кели Рејхард и Тод Солондз. Еден од најисчекувани филмови на „Санденс“ е „На прошетка со тебе“, кој говори за првата љубовна средба на Барак и Мишел Обама.

Документарната програма е во знакот на уметноста со портретите на Норман Лир, Френк Запа, Мајкл Николс, Роберт Меплторп и Маја Ангелу, како и долгоочекуваниот филм на Спајк Ли посветен на Мајкл Џексон.

На програмата на годинашниот „Санденс“ во натпреварувачката конкуренција ќе биде прикажан и режисерскиот првенец на српската актерка Мирјана Карановиќ „Добра сопруга“. Темата на филмот е една жена која по 30 години брак ја дознава тајната на својот сопруг.

Одбраните филмови од Фестивалот ќе бидат прикажувани во текот на целата година на други фестивали во организација на „Институтот Санденс“, вклучувајќи ги „Санденс Лондон“ и „Санденс Хонг Конг“.

„Санденс“ произлезе од иницијативата на американскиот

актер Роберт Редфорд, кој во 1981 година во Јута ги собрал своите пријатели и колеги сакајќи да развие околина наменета за поттикнување на независноста, за откривање и за појава на нови видици во американската филмска индустрија. Така „Санденс“ стана и остана најголем светски фестивал на независниот филм кој ги придвижи кариерите на режисерите како Стивен Спилберг, Пол Томас Андерсон, Дарен Аронофски и Квентин Тарантино.

На почеток смислен како платформа која ќе овозможи повеќе прикажување во јавност на американската и на меѓународната независна продукција, Фестивалот се развил во место за собирање на таканаречениот „независен филм“. Посветен на откривање и на развивање на независните уметници и на публиката, Фестивалот, низ својата програма настојува да ги препознае и да ги поттикне независните филмски и театарски уметници и нивната работа да им ја претстави на публиката. Фестивалските активности и настани секоја година привлекуваат повеќе од 50 илјади луѓе. Освен што добиваат шанса да се запознаат со новите таленти на независната филмска индустрија низ трите фестивалски програми – документарната, драмската и програмата за краток филм, посетителите може да учествуваат во панел-дискусиите со водечките лица на

филмската индустрија, да уживаат во музичките настапи, во уметничките инсталации и во забавите во организација на фестивалската заедница.

■ Со години ја негуваме независната светска филмска продукција и тие искуства нам ни донесоа богатство од различни погледи и перспективи на она што го работиме. Истражувањето на меѓународната сцена во потрага за диверзификација на американската независна филмска продукција е возбудлив чин и на тоа сме апсолутно посветени – вели Редфорд. ■

ДУРИ СУМ ЖИВ ЌЕ БИДАМ НА ЖЕНСКА СТРАНА

Тоа ми е всадено уште од детството, во воспитувањето, растев со две сестри, тука е сопругата, трите ќерки, многу пријателки – така е и ќе остане

Пишува | Марина Косијовска
Фото | Александар Ивановски

Иако рано наутро, во лобито на неговиот хотел нè пречека насмеан и подготвен за муабет, како и секогаш. Подготвувајќи се концертот на 13 февруари во Скопје, Жељко Самарциќ вели сè повеќе размислува да запее на македонски и тоа во дует со Наум Петрески, кој ќе му биде гостин во салата „Борис Трајковски“.

Како некој што пее од памтивек, за себе вели дека отсекогаш знаел дека ќе биде популарен пејач, но судбината одредила тоа да му се случи во посериозни години. Додека да стане еден од најпознатите балкански пејачи, Самарциќ помина низ многу животни турбуленции. За војната, за куршумот во нога, за бегството, за турнеите по поранешна СССР каде што постигнал мегапопуларност, сака еден ден да проба да напише и книга.

Дотогаш, ќе ужива со семејството, внуците, својот брод, рибарењето, а деновиве во неповторливата убава македонска енергија.

■ Релативно рано наутро го правиме ова интервју. Колку сте ранобудник?

САМАРЦИЌ: Па, што знам, сега кога има тенис, Отворено првенство на Австралија, го следам Ѓоковиќ, па кога мечевите почнуваат порано, го навивам будилни-

кот за да се разбудам. Но, синоќа имав убаво друштво, бев со Наум Перески и со Џаро и неколку мои пријатели од Македонија и седевме до еден часот навечер. Јас не сум навикнат да седам до доцна, понекогаш дури и многу рано си легнувам, но имам некаков адреналин кога сум во Скопје. Кога ќе ми јават дека ќе пеам во Македонија, имам едно посебно чувство, без никаква патетика, туку затоа што овде на секој чекор чувствувам љубов. Вие Македонците сте исклучително љубезни. И, знаете како велат, дом ми е каде што ми е убаво.

■ Често сте во Македонија, но Вашите солистички концерти се на посебен датум, дали е тоа Денот на вљубените или Денот на жената. Зошто?

САМАРЦИЌ: Мојот концерт на Денот на вљубените во Скопје почнува да станува и традиција. Мојот прв концерт на тој датум беше во 2010 година во спортската сала „Борис Трајковски“. Тој концерт, всушност, го посветивме на Тоше Проески. Се секавам дека целиот приход од тој концерт го дадовме во тогаш основаниот фонд „Тоше Проески“, за што се чувствував и исклучително горд бидејќи со Тоше бевме одлични пријатели. Без разлика на разликата во години, одлично функциониравме како пријатели. Неодамна бев во Загреб, во концертната сала „Лисински“ со колегите имавме спомен-концерт за Кемал Монтено, на една година по неговата смрт. Тоа беше преубав концерт, полн со емоции. Предложив, со оглед на тоа што Кемал беше омилен од Вардар до Триглав, да направиме таков концерт и во Скопје и во Сараево и во сите поголеми градови од нашата поранешна заедничка држава.

■ Имате и убави, но и интересни спомени од Скопје. Многумина сигурно се секаваат дека пред концертот во Скопје пред две години имавте проблеми со камењата во бубрегот, ги исфрливте токму тука и на сцена гордо ги покажавте...

САМАРЦИЌ: Да, подоцна ми беше малку срам, но толку бев возбуден поради тоа бидејќи ми правеа такви тегоби и сакав таа радост да ја споделам со сите. Можеби на момент тоа беше непристојно и јас им се извинувам на сите што тоа го доживеаја така, но морав. Целата ноќ ја поминав во хотелската соба, си реков мајко моја, ќе можам ли некако да го отпеам концертот, толку ме болеше. И кога го решив тој проблем, јас

си реков ова мора да го споделам со публиката. Го ставив камчето во едно кутиче како спомен од тој концерт, а беше баш добар концерт.

■ Колку е физички тешко да се издржи еден концерт?

САМАРЦИЌ: Физички е исклучително тешко, посебно за луѓе што се во малку посериозни години, но јас се трудам, колку што е тоа можно, да го совладам тоа. Еве, моментно, морам да кажам дека сум страдалник, во некоја рака, бидејќи сум на диета. Ослабев седум килограми засега, бев многу дебел. Но, со оглед на тоа дека имам една специфична болест на тироидната жлезда, Хашимотов синдром, тие што боледуваат од тоа знаат, секое утро пијам таблета што ми дава баланс на организмот, да се чувствувам и да функционирам добро. Се разбира, не е лесно ни да се патува, бидејќи за мене концертот секогаш почнува во моментот кога ќе ја бакнам мојата сопруга на врата и кога ќе се поздравам со ќerkите и терам понатаму. Сите мислат дека тоа е лесно, се качуваш на сцена и... Не, има многу пречки додека стигнеме до која било дестинација и многу ситуации во кои понекогаш едвај извлекуваме жива глава или ни се случува некој дефект на автомобилот, или е зима. Се разбира, тоа никој не го интересира и никој не смета на тоа, едноставно сакаат да дојдеш со многу љубов, многу емоции, со насмевка на лицето.

■ Ги споменавте Вашата сопруга и ќerkите. Колку тие и колку тоа што сте опкружен со жени има влијание на Вашата музика, песни, на самиот Вас?

САМАРЦИЌ: Па, добро, тие се мојата песна, мојата љубов и мене ми се сè на светот. Како мал секогаш ги посматрав мојата покојна мајка и татко ми, кои премногу се сакаа, никогаш не подигнаа тон пред мене и моите две сестри, така што тоа ми е всадено во

детството, во моето воспитување. Некако секогаш сум бил на женската страна. Со оглед на тоа што сум родител, имам три ќerки, сопруга, имав и сè уште имам многу драги пријателки, на кои им сум советник, бидејќи гледам од машки агол. Тоа, дефинитивно, така си остана и додека сум жив секогаш ќе бидам на женска страна.

■ Планирате некогаш да се пензионирате? Како си ја замислувате пензијата?

САМАРЦИЌ: Јас веќе ги намалив своите патешествија. Порано одев секој ден во друг град, сега го правам тоа два-трипати месечно и правам големи концерти. Имам многу време за себе, за семејството и за пријателите. Имам кука во Бока Которска, во Доброта кај Котор, и имам брод во кој навистина уживам. Страстен риболовец сум и штом почнат топлите и убави дни, од април, мај, јас се спуштам во заливот и тука го поминувам времето до 1 ноември, тоа ми е база. Кога имам некој поголем концерт, мојата екипа ме чека, ако е концертот во Македонија, во Белград, ако е во Хрватска, тогаш се наоѓаме во Мостар, мојот роден град и оттаму тргаме заедно. Значи по тоа прашање баш добро сум организиран. Јас не ги сметам зимите, туку колку од летото ми останало бидејќи, навистина, сакам лето. Кога би можел да си дозволам да живеам малку во Австралија, малку кај нас кога е лето, тоа би било супер (се смее). ■

Целото интервју на Жељко Самарциќ ќе може да го прочитате на republika.mk

Со секој купен број на „Република“ добивате попуст од 50 денари за кино-проекции во „Милениум“

попуст
50
денари

Важи од 29.1. - 4.2.2016

КИНО МИЛЕНИУМ 3D

УЖИВАЈТЕ ВО ПЛАНИНАТА НА ЗЛАТНИТЕ БОРОВИ

ЗЛАТИБОР — ДЕСТИНАЦИЈА ЗА СИТЕ ГОДИШНИ ВРЕМИЊА

Златибор е една од ретките дестинации во регионот и пошироко, која на туристите им е примамлива во текот на целата година. Зиме е посебно привлечна заради многубројните зимски атракции

Пишува | Јана Јосифоска

Во западниот дел на Србија се наоѓа планински бисер со исклучителна убавина и со недопрена природа. Прекрасниот Златибор го краси пријатна клима, благо поднебје, пространи планински рамнини, бујни пасишта испресечени со планински потоци и прошарани со борова шума.

Сите годишни времиња носат некоја посебна магија на оваа планина. Порано, главно, ја посетувале семејства со деца или повозрасни лица со здравствени проблеми, но денес таа е вистинска туристичка атракција, која подеднакво е интересна и возбудлива за сите генерации. Во последните неколку децении, Златибор стана одличен спортски, рекреативен, здравствен и конгресен центар на српскиот туризам.

На Златибор сезоната трае преку целата година. Тој е една од рет-

ките дестинации во регионот и пошироко, која на туристите им е примамлива во текот на целата година. Зиме е посебно привлечна заради многубројните зимски атракции. Златиборското Езеро е посебно убаво во периодот на сезоната за лизгање. Летно време истото езеро се претвора во дел за возење на педалилки и во дел за бањање. Прошетките на Златибор ве водат во мал рај меѓу многубројни цвеќиња и лековити билки.

ФЕНОМЕНАЛНА ПЛАНИНА КОЈА ЛЕЧИ И ДУША И ТЕЛО

Според најверодостојното предание, Златибор го добил името по исклучително редок вид бел бор, народно наречен „златен бор“. Овој бор, чие научно име е „пинус силвестрис вариета златибораца“, денес постои само во селото Негбина, кое се наоѓа недалеку од Златибор и е под заштита на државата. Спе-

цифичноста на борот е во тоа што го красат измешани жолти и жолто-зелени иглички, кои му даваат посебен златен сјај. Досега се пронајдени само три примероци златен бор и затоа неговата вредност е голема.

На Златибор и во неговата околина се наоѓаат голем број културно-историски споменици, манастири, пештери и други знаменитости погодни за полудневни и за еднодневни излети. Кралскиот плоштад и езерото претставуваат центар на местото и локација на која се собира најголемиот број

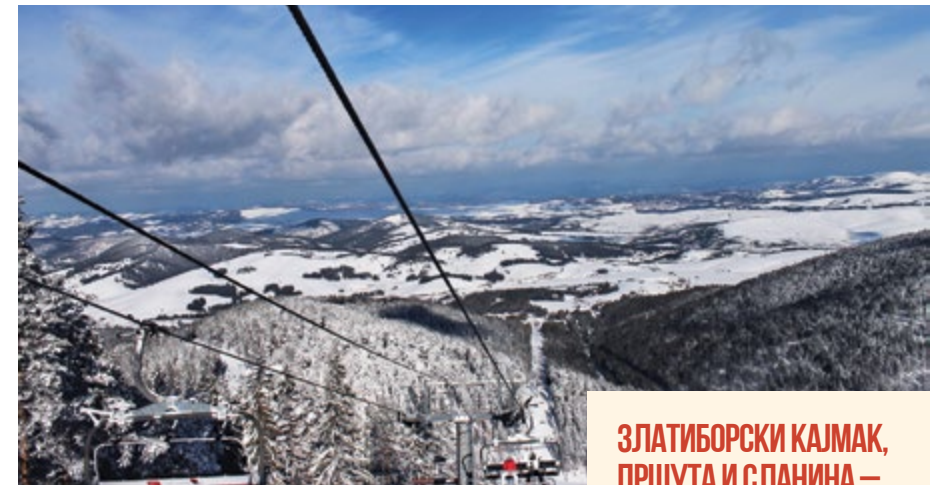
туристи што го посетуваат планинскиот центар.

Една од најубавите железнички линии до 1974 година поминувала покрај Златибор, Мокра Гора. Возот и денес сообраќа, но како туристичка атракција. Парната локомотива се пробива низ карпести теснеци на кои пругата прави карактеристична линија во облик на бројот осум, па токму затоа и целиот овој предел се нарекува „Шарганска осмица“. Ако го посетите Златибор, имате идеална шанса да се повозите по легендарната пруга.

Бисер на Златибор е Рибничкото Езеро. Се наоѓа недалеку од врвот Торник и со својата убавина привлекува голем број туристи. Скијачкиот центар Торник се наоѓа покрај Златибор, оддалечен само неколку километри. Новост е што се гради и жичарница со гондола од Златибор до скијачкиот центар.

На Златибор постои скијачкиот центар Обудојевица, популарен првенствено за санкање, но и за скијање за почетници. Овој центар поседува и ски-лифт.

Кога веќе се наоѓате на златиборските убавини, задолжително посетете го популарниот Дрвенград, кој е оддалечен само половина час возење. Дрвенград е етно село со градски облик во структурата, кај Мокра Гора, во златиборскиот округ. Основан е и изграден на ридот Меќавник по замисла на познатиот филмски режисер Емир Костурица, за

ЗЛАТИБОРСКИ КАЈМАК, ПРШУТА И СЛАНИНА — МЕРАК ЗА ДУША

За да се заокружи оваа приказна, мора да се спомене главниот симбол на Златибор. Сите ќе се сложат дека првото место ѝ припаѓа на храната – неверојатно вкусниот кајмак и киселото млеко, прочуената пршута, фантастичната сланина и останатите видови месни и млечни производи. Никој не може да им одолее на овие златиборски вкусови. Кога хедонизмот е во прашање, никако не смеаме да го заборавиме златиборското лепче. За љубителите на алкохолни пијалаци, Златибор нуди најразличен избор на вино и на ракија.

Поради сите овие работи, сигурно е дека кога еднаш ќе го посетите Златибор, уште многупати ќе му се враќате. ■

Со оглед на фактот што овој центар е посетен преку целата година, цената на сместувањето не се менува драстично

потребите на филмот „Животот е чудо“. Ова атрактивно место го посетуваат многу славни личности, како и некои од најголемите холивудски ѕвезди.

Во Златибор може да се најде сместување за прифатливи цени. Со оглед на фактот што овој центар е посетен преку целата година, цената на сместувањето не се менува драстично. Хотелите се полуксузни и се разбира поскапи, но може да се најдат одлични апартмани во центарот, со пристojни услови, за десет евра по лице.

ТРЕНД

ОБЛЕЧЕТЕ РОЛКА ОВАА ЗИМА

Ако ролката ја краси голема јака, тогаш сигурно сте во тренд. Идеални се за ветровитите зимски денови, а освен во комбинација со џинс, може да се носи со макси-здолништа и со мини-здолништа, или под големите трендовски шалови

Без разлика дали станува збор за дебела плетка, односно дали се тоа широки и удобни модели или тесни, елегантни, кои ја следат линијата на телото, ролката е задолжителен дел од зимската гардероба.

Ако ролката ја краси голема јака, тогаш сигурно сте во тренд. Идеални се за ветровитите зимски денови, а освен во комбинација со џинс, може да се носи на макси-здолништа и на мини-здолништа, или под големите трендовски шалови.

Комбинацијата со интересно здолниште и со палто или капут може да биде мошне впечатлива комбинација. Или пак, туника со тесни фармерки, високи чизми и капут – што е многу модерен и софистициран изглед. За дневни варијанти, ролката може да се

комбинира со фармерки, патики, чевли или со кратки чизми и јакна, со мантил или со капут.

Одберете го она што најмногу му прилега на вашиот стил и искористете го ова парче на најдобар моден начин. ■

Ако мислите дека во ролките не може да изгледате шик, тогаш сте во голема заблуда. Тие се топли и удобни, а оваа зима се вратија во голем стил и тоа со големи јаки.

Се верува дека ролките настанале во 15. век, а станале популарни во 19. век, кога станале вообичаен дел од униформите на физичките работници, на морнарите, на полицајците и на спортистите. Во 20. век стануваат отмен дел од облеката бидејќи се сметаат за заштитен знак на уметниците и на интелектуалците. Во педесеттите години на минатиот век станаа симбол на отпорот на формалниот начин на облекување, а во исто време станаа дел и од женската мода.

Погойше | Д.М.Б.

КАРА ДЕЛАВИН

Целосно име:

Кара Џоселин Делавин

Родена на:

2 август 1992 година
(23 години)

Хамерсмит, Лондон,
Англија

Професија:

актерка, манекенка,
пејачка

Активна од:

2009 година

Сестра:

Попи Делавин

Кара Делавин е втора манекенка според заработката за 2015 година. Покрај манекенството, Делавин се занимава и со актерство и со музика. Со

манекенството почнала да се занимава уште од 10-годишна возраст, а во 2009 година го потпишала својот прв договор со модната агенција „Сторм модел менаџмент“. Делавин двапати ја има освоено наградата „Манекенка на годината“ на „Британските модни награ-

ди“ во 2012 и во 2014 година. Се има појавено во реви за многу светски имиња како „Долче и Габана“, „Бурбери“, „Мулбери“ и „Џејсон Ву“. Има глумено во филмови како „Ана Каренина“ (2012), „Градови на хартија“ (2015) и „Самоубиствен одред“ (2016). ■

Цитати:

- „Посакувам училишните денови да траеја малку подолго или да можам да се вратам и да го направам тоа подоцна во животот.“
- „Во манекенството не постои начин да не се забележите себеси. Дали знаете што сакам да кажам? Таму постојано сте опкружени со луѓе што велат: „О, па таа е премногу ниска, таа е премногу слаба, таа е ова, таа е тоа“. А вие сте присутни. Тие зборуваат за вас, а вие сте таму.“
- „Сон ми е да поминам една недела на некој остров без телефон.“

Прееод | Ана Џејланоска

Спектакуларен ДИГИТАЛЕН БИЛБОРД

ПРВ ИНТЕРАКТИВЕН OUTDOOR МЕДИУМ ВО МАКЕДОНИЈА

на Плоштад Македонија, Скопје

MEDIA CITY
ADVERTISING

00389 2 3100010
office@mediacity.mk
www.mediacity.mk

НАЈДОБРО и НАЈЛЕСНО РЕШЕНИЕ
за ЕФИКАСНО ЛЕКУВАЊЕ на
долготрајни инфекции на дишните патишта
кои не реагираат на вообичаената терапија

avicena
Специјалистичка дијагностичка лабораторија
Совршенството ни е во крвта

PNEUMOSLIDE

Тест за истовремено откривање на 9 видови бактерии и вируси –
причинители на најчестите инфекции на дишните патишта
кои не се откриват со класични методи!

Зошто PNEUMOSLIDE?

- Точно и брзо откривање на причинители на невообичаени инфекции
- Можност за најсоодветно лекување
- Се скратува времетраењето на болеста
- Се спречува развој на компликации
- Со само еден тест, резултати уште истиот ден!

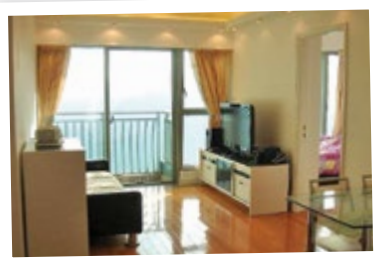
ИДЕНТИФИКАЦИЈАТА НА ПРИЧИНТЕЛОТ Е КЛУЧНА ЗА СООДВЕТНО ЛЕКУВАЊЕ

2013/14
Superbrands
Macedonian Choice

Локација 1 - Комплекс Македонија (спроти Алумина)
Бул. 8 Септември бр.2, лок.1, Скопје
тел: 02 3179 001; факс: 02 3177 130
моб: 075 211 406; lab@avicenalab.com.mk

Локација 2 - нас. Аеродром (Т.Ц. Три Бисери)
Бул. Јане Сандански бр.7 лок. 4
тел: 02 24 77 345; факс: 02 24 77 347
E-mail: lab2@avicenalab.com.mk

www.avicenalab.com.mk

ИЗБОР НА СТАН СПОРЕД ФЕНГ ШУИ

Доколку треба да купувате или да изнајмите стан, фенг шуи нуди совети и одредени насоки за да се направи најдобриот избор

Енергијата на зградата, според учењето на фенг шуи, влијае на енергијата на становите што се наоѓаат во неа. Затоа, доколку е можно, треба да се избере стан во зграда со чист и добро осветлен влез, која се наоѓа во мирно, пријателско опкружување.

Според фенг шуи, подобро е кога станот се наоѓа на повисокиот кат – колку помалку станови има над станот, толку е полесна енергијата во него. Исто така, во повисокиот стан има повеќе природно светло, подобар поглед и повеќе чиста енергија која влегува во него.

Според фенг шуи, треба да се избегнуваат станови кои гледаат директно кон лифтот или кон скалите. Одберете стан кој е оддалечен од забрзаната енергија што доаѓа од лифтот и од скалите.

При изборот на станот проверете дали можеби при влегувањето веднаш наидуваат на сид или на кујната.

Проверете дали во станот има бавен проток на чиста енергија, или, пак, дали може да се овозможи тој проток со соодветен распоред на мебелот или на други елементи при уредувањето. ■

ИЗМИЈТЕ МУ ГИ ЗАБИТЕ НА ВАШЕТО МИЛЕНИЧЕ

Многу луѓе мислат дека не е потребно да им се мијат забите на кучињата, но грешат бидејќи со миењето може да ги заштити од понатамошна инфекција која се пренесува орално

Доколку се случи да добиете инфекција, вашето куче ќе трпи болка при јадењето, може да му паднат забите или пак инфекцијата да се рашири до белите дробови, до срцето и до мозокот.

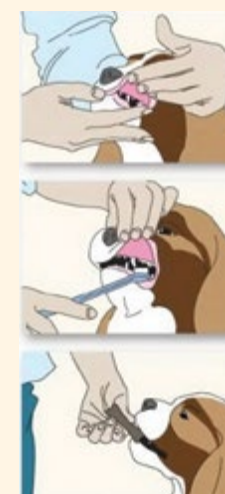
Затоа, спречете ги овие несакани дејства и почнете редовно да му ги миете забите на миленичето, како што го правите тоа со вашите заби.

Се препорачува забите да му ги миете еднаш дневно, но доколку обврските не ви дозволуваат, обидете се тоа да го практикувате барем еднаш во неделата.

Наместо обична четка за заби и наместо вашата паста, одвојте дел од буџетот и купете му посебна четка и паста за заби за миленици, кои може да ги најдете во аптеките или во поголемите маркиети.

Направете го миењето на забите полесно со овие три чекори:

- 1 Започнете со отворање на неговата уста со двете раце и држете ја така десет секунди, иако дава отпор.
- 2 Потоа нанесете ја пастата која претходно ќе ја ставите на прстите наместо на четката, па започнете со миењето. Опфатете ја внатрешната и надворешната страна на сите заби.
- 3 Откако ќе ја завршите целата процедура, наградете го кучето за да стекне навика и да не ви дава отпор, туку со нетрпение да го очекува наредното миење.

АМАРИЛИС

Со своите прекрасни шатирани цветни ливчиња во црвена, бела, жолта и во розова боја, волшебниот амарилис отсекогаш мамел погледи. Денес во светот постојат преку 250 видови

Амарилис е идеален украс за во соба за во студените зимски денови, кога е потребно амбиентот да го украсиме со некои егзотични, топли детали.

Овој преубав цвет е чест украс во нашите градини, каде што посебно добро изгледа засаден во леи, во иста боја.

Оваа повеќегодишна билка има потекло од Перу, цвета во пролет и е потребна поголема грижа. Земјата не смее да биде премногу влажна, посебно во лето и по сезоната на цветање. Амарилис спаѓа во семејството нарциси. Цветовите на пречникот се 15 сантиметри и во просек траат две до три недели. Листовите се тесни и месести, а кај некои видови се зимзелени.

Ова цвеќе успева во куќа и во стакленик. Бара многу светло, но не и директна изложеност на сонце, посебно кога цвета. Се седи во период од ноември до февруари. Земјата не смее да биде премногу влажна, се полева со вода на секои три до шест дена и повремено се оросува со мала количина топла вода. На секои две недели од појавата на првите пупки до сушењето на цветовите се прихранува со течно ѓубриво. Амарилис не треба да се пресадува бидејќи животниот век во истата саксија му е четири години. Откако ќе процвета треба да го оставите цветот да се исуши два до три месеци, а потоа се продолжува со вообичаената нега. ■

НОВИОТ УРЕД НА „ЕПЛ“ ЗА 99 ДОЛАРИ ГО РЕШИ НАЈГОЛЕМИОТ ПРОБЛЕМ НА „АЈФОН“

Компанијата „Епл“ ја претстави дополнителната батерија за „Ајфон“, која воедно и ќе го заштити телефонот од оштетување.

Станува збор за футрола што има прилично висока цена, односно 99 долари.

Под името „смајт батеријс“ (Smart Battery Case), на корисниците на „ајфон 6“ и на „6С“ им е понудено кукиште што воедно служи како дополнителен извор на напојување, а вградената батерија, според официјалните извештаи од „Епл“, гарантира уште 25 часа разговор, 18 часа пребарување на интернет или 20 часа видеоопарки.

Футролата е достапна во бела и во сива боја, а со неа е сигурно дека празната батерија на „ајфон“ ќе стане минато.

„СИТРОЕН“
ГИ ПРЕТСТАВИ НОВИТЕ
„ДС 3“ И „ДС 3 КАБРИО“

ОТМЕНИ И СОВРЕМЕНИ ФРАНЦУСКИ УБАВЦИ

АВТОМОБИЛИЗАМ

По лансирањето во 2010 година на новиот модел „ДС 3“, францускиот производител на автомобили „Ситроен“ може да се гордее со одличен потег бидејќи досега повеќе од 400.000 купувачи уживаат во овој автомобил. Новите модели „ДС 3“ и „ДС 3 кабрио“ имаа чест да бидат презентирани пред музејот „Лувр“ во Париз

Подготви |
Бојан Момировски

Како и неговиот претходник, и новиот модел го краси авангарда, отменост и естетика. Предниот дел го карактеризира дизајн што е вистинско уметничко дело. Предната маска е со шестокрак облик и ја краси големиот знак на линијата „ДС“ на „Ситроен“.

Хромираната рамка ја нагласува елеганцијата што се протега до предните фарови и светилките за магла, кои се изработени со ЛЕД-технологија. Со тоа предниот дел е современ и совршено конструиран во согласност со стилот на автомобилот. Острите агли на крилата на новиот „ДС 3“ му даваат дополнително богатство, достоинство за луксузната линија на „Ситроен“.

Успехот на првиот модел „ДС 3“ се состои од неповторливиот стил. Затоа дизајнерските тимови на францускиот гигант ги сочуваа неговите единствени адути при конструкција на новиот модел како што се „лебдечкиот“ покрив, двобојната изработка на каросеријата и долните линии на автомобилот што се во облик на перки на ајкула.

Новата технологија светилки, која е комбинација на ЛЕД и на ксенон, која веќе се користи во моделите „ДС 4“ и „ДС 5“, му дава на новиот „ДС 3“ светлосен сноп што е посилен, поширок и едноличен. Со тоа се осигурува подобра видливост и удобност во возењето во текот на нокни патувања. Со тоа е овозможено намалување на енергијата за 50 проценти на средните светилки и 67 проценти на долгите и со тоа се добива нивна долготрајност.

Големата палета на бои на каросеријата и на покривот, заедно со ентериерот, му даваат можност на купувачот да одбере една од 78 различни варијанти. Во новиот „ДС 3“ е внесена и нова црвена боја, која во комбинација со бојата на покривот, инспирирана од скапоцениот камен топаз, совршено се вклопува во целиот дизајн.

Надворешниот изглед е дополнет со десет нови налепници за покривот, нови четири бои за платното кај моделот „ДС 3 кабрио“, десет кукишта на

ретровизорите и бандажи со големина од 16 и од 17 инчи за двата модела.

Трите технички новитети заслужуваат дополнително внимание. Најновиот автоматски менувач ЕАТ6, кој за првпат е лансиран пред седум месеци, воведувањето на бензински мотор со три цилиндра и со 130 коњски сили и шестстепен мануелен менувач, и новиот силен 1,6-литарски мотор со голем вртежен момент, кој доаѓа со „ДС 3 перформанс“, најспортската и најрадикалната верзија во понудата.

Новиот мотор развива 208 коњски сили со 300 њутн-метри најголем вртежен момент, со емисија на штетни гасови од само 125 грама јаглероден диоксид на еден километар.

За да биде новиот „ДС 3“ уште посигурен и побезбеден, дополнително се подобрени суспензијата и сопирачките. Освен тоа, каросеријата е спуштена за 15 милиметри, а се проширени предните и задните оски од 14 до 26 милиметри.

По официјалното преставување, „Ситроен“ го најави и првиот модел на патиштата во Франција за во март.

Во една сезона по патишта поминувам околу 45.000 километри за да стигнам на трките. Понекогаш отсутствувам повеќе од 20 дена од дома бидејќи не ми се исплатува да се враќам до Скопје и следниот викенд повторно да стигнам на следната патека во друга земја

Разговараше | **Бојан Момировски**
Фофо | **Ѓорѓи Личовски**

Игор Стефановски – Ице е Македонецот што го сврти вниманието на светската јавност со освојување две титули во автомобилизам на Европскиот шампионат на ридски патеки. Следната цел му е учество на Европскиот шампионат на кружни патеки ЕТЦЦ, но за тоа му се потребни огромни средства.

- Во изминатите две сезони стана европски шампион во натпреварите на ридски патеки. Кој е лимитот на Игор Стефановски – Ице?

СТЕФАНОВСКИ: Морам да нагласам дека со освојувањето на Европскиот шампионат на ридски патеки минатата сезона и одбраната на титулата оваа сезона направив огромен успех. Цели десет години не се случило ниту еден возач од ниту еден тим од Европа да го оствари тоа. Успехот е огромен знаејќи дека се борам во вистински волци во овој спорт. Кон себе и кон нашата држава го свртев вниманието на целата светска јавност знаејќи дека ова е скап спорт во кој, покрај возачот, учествуваат уште многу други луѓе што стојат зад главниот. Јас имам скромен буџет од околу 100.000 евра за целата сезона, а тоа е само една петтина од конкуренцијата. Не се жалам, гледајќи ги другите возачи, кои покрај себе имаат и по 20 луѓе на секоја трка, станувам посилен и за следните искушенија во мојата кариера. Посакувам да продолжам со успехите, но од година во година конкуренцијата е сè поголема и посилна.

- Оваа сезона оствари фасцинантни резултати. Од 12 трки колку што се возач во овој шампионат, оствари десет победи, од кои дури на девет запиша и рекорди на патеките.

СТЕФАНОВСКИ: Морам малку да појаснам за љубителите на автомобилизмот воопшто. Јас се натпреварувам во класата „Ен“ на ридски патеки со мојот автомобил „митцубиши лансер ево“, кој сам си го купив и долго

време го отплаќав. Во оваа класа за оваа година беа пријавени дури 17 автомобилисти со своите тимови. Меѓутоа, за да се оствари победа или да се освои Европски шампионат, кој е во директна организација на Светската автомобилска федерација ФИА, мора да се победат и конкурентите од другите класи, но и домашните возачи на патеките каде што се вози и кои, секако, подобро ја знаат патеката од мене. Има многу анегдоти од моите патешествија во текот на една сезона. Ќе нагласам една од трката во Словачка. Домашниот натпреварувач Маерчек не учествува на Европскиот шампионат, но е шампион на својата земја и во ридските шампионати и во шампионатите во рели. Огромен тим стои зад него, а живее во подножјето на патеката. Буквално, знае сè за неа. Неговото семејство е организатор на трката за Европскиот шампионат. Мене тогаш ми беше најтешко, иако остварив победа и го урнах рекордот на патеката. Тогаш почувствував дека имам поддршка од целата јавност би-

дејќи огромен број новинари и тимови ги следеа моите резултати. Јас, буквално, сам одам на трките. Освен татко ми, кој доаѓа со мене за да ми прави друштво, јас немам никој покрај себе. Затоа и успехот е поголем. Сам си го транспортирам тркачкиот автомобил. Во една сезона по патишта поминувам околу 45.000 километри за да стигнам на трките. Понекогаш отсутствувам повеќе од 20 дена од дома бидејќи не ми се исплатува да се враќам до Скопје и следниот викенд повторно да патувам на следната патека во друга земја. Минатата сезона на трката во Чешка имав удар и возилото не беше во возна состојба. Поради резултатите што ги направив дотогаш, еден голем сервис од таа земја многу ми помогна за да го продолжам натпреварувањето. Оттогаш тие застааа зад мене и многу сум им благодарен бидејќи секогаш кога имам проблем го решавам со нив. Тие сервисираат повеќе од 500 тркачи автомобили во сите европски натпреварувања и се работи за огромна организација.

- Какви се подготовките за една трка? На што најмногу се концентрираш, дали, можеби, користиш симулатор на патеките?

СТЕФАНОВСКИ: Немам посебни подготовки. Да бидам искрен, досега најмногу ми помогнаа видеоигрите што е направени на база на патеките на кои се вози Европскиот шампионат во ридски патеки (се смее). Финансиите се многу мали за да можам да си дозволам да ја пробам патеката на самото место неколку дена претходно. Без разлика дали ќе возам со тркачкиот автомобил или со некој што би можело да го изнајмам таму. Најтешката и најдолга патека е на трката во Италија. Должината изнесува повеќе од 18 километри и е најтешката патека во Европа. И таму го држам рекордот. Претходно немав можност да ја извозам на некој тренинг и затоа ми помогнаа видеоигрите. Немам посебни подготовки и не користам стимулативни средства за концентрација. Ја одржувам мојата физичка кондиција со веж-

би, кои јас мислам дека се најдобри за мене. Немам никаква помош од стручни лица или, пак, готвачи што ќе ми подготват посебен режим на исхрана како што имаат сите мои конкуренти. Бидејќи отсутствувам поголемиот дел од годината од Скопје, додека сум тука најмногу ми помага моето семејство. Има две деца и слободното време го користам да го поминам со нив. Тоа ме релаксира и ми дава сила да продолжам понатаму со успехите. Морам да кажам дека се работи за крајно екстреман спорт бидејќи секоја сезона се случуваат голем број фатални несреќи дури и на многу поискусни колеги. Кога би имал можност да имам свој симулатор, како што имаат другите возачи, мислам дека би можел да направам и подобри резултати. Секако, тоа во моментов не е возможно да се купи бидејќи чини повеќе од 50.000 евра.

- Спомена дека минималните финансии што се потребни за да се заокружи една сезона изнесуваат

околу 100.000 евра. Како се снаоѓаш и дали, можеби, може да се случи таков талент како што си ти да прекине поради недостиг од средства?

СТЕФАНОВСКИ: Поголемиот дел од средствата ги обезбедувам сам од домашниот буџет. Имаме компанија за резервни делови на автомобили. Секако, огромна поддршка имам од „Витаминка“, која е мој генерален спонзор и со мене е четири години, откако учествувам на европските натпреварувања. Во првите две години немав можност да учествувам на сите трки. Покрај „Витаминка“, многу ми помага и „Кожувчанка“ и, секако, „Мотоцентар“, кој ме снабдува со гуми и со други придружни делови. Да не се тие немаше никакви шанси да стигнам до натпреварите во Европа.

- Како и кај секој врвен спортист така и кај тебе апетитите растат. Кои се твоите планови за иднина?

СТЕФАНОВСКИ: По освоените европски титули, би можел да кажам и супериорно, посакувам да се пробам и во европскиот шампионат на кружни патеки, ЕТЦЦ. И ова натпреварување е под капата на ФИА. Не е можно јас лично со мој тим да учествувам на вакво натпреварување. За да се оствари тоа ќе морам да се обидам да влезам во некои од постојните тимови, но не во кој било. Сепак, имам некое педигре. Во тек се преговори со неколку тимови од Европа. Сепак, за да учествувам на тој шампионат ќе мора да обезбедам многу поголеми средства. Бидејќи нема многу екипи што целосно ги покриваат трошоците, кои изнесуваат и по неколку милиони евра. Сега засега најконкретни се преговорите со еден тим од Шпанија, но нема ништо конкретно. Има некои разговори со луѓето од таму, да одам во Шпанија и да го пробам нивниот тркачки автомобил „сеат леон“ на патеката Каталунја во февруари. Но за тоа ми се потребни околу 15.000 евра. Доколку успеам да соберам средства, би сакал да отидам таму и да покажам дека имам квалитет и во кружни трки. Сепак, тоа нема да значи ништо. Доколку тимот од Шпанија сака да ме земе како нивни возач за следната сезона, ќе мора да обезбедам околу 300.000 евра, што е огромна сума за мене. Многу тешко одат преговорите со македонските компании за некако дополнително спонзорство за да можам да го проширам мојот буџет и да можам да се натпреварувам во ЕТЦЦ. Сепак, имам уште два месеца, бидејќи шампионатите на кружни и на ридски патеки почнуваат во април. Ако не обезбедам средства за шампионатот во кружни патеки, повторно ќе се натпреварувам за титулата во шампионатот на ридски патеки и ќе се обидам да ја одбранам титулата. ■

ПО ЕВРОПСКИТЕ ТИТУЛИ НА РИДСКИ ПАТЕКИ АПЕТИТИТЕ СЕ ЗГОЛЕМИЈА

ВРЕМЯ ПЛОВ

■ 29 јануари 1573 година

Под водство на Матија Губец, во Хрватска избувна Селанската буна против неподносливите услови за живот што ги наметнаа австриските и унгарските феудалци. Тоа беше една од најголемите селански бунџ во Европа во тоа време. Востанието беше крваво задушено, а Матија Губец беше погубен во Загреб, на 15.02.1573 година. Хрватскиот писател Август Шеноа по тој повод го напиша романот „Селанска буна“.

- 30 јануари 1945 година

Руска подморница го торпедирала и го потопила германскиот брод „Вилхелм Густлов“, преполн со бегалци при што загинале повеќе од 9.000 лица. Тоа се смета за најголема поморска катастрофа во историјата.

■ 31 јануари 1945 година

Со решение број 581 на Президиумот на АСНОМ е основан Македонскиот народен театар. Првата драмска претстава ја прикажа на 3 април истата година. Тоа беше драмската претстава „Платон Кречет“ од советскиот драматург Александар Корнејчук, а во режија на Димитар Костаров.

■ 1 февруари 1887 година

Основан е Холивуд, најголемиот филмски град (предградие на Лос Анџелес) во светот. Првиот филм е снимен во 1911 година.

■ 3 февруари 1966 година

На Месечината се спушти првото летало лансирано од Земјата, советскиот вселенски брод без посада „Луна IX“, по што почна да емитува радиосигнали.

АВТОР: SAGITTARIUS	ДРЖАВА НА БАЛ- КАНОТ	ЛОТИС- НАТ, ИС- ТУРААН	ИСТА ПО- СТАПКА, ИЗЛИ- ТЕНОСТ	БОЦКА	СРЕКА, ВЕСЕЛБА	ГЛИНЕН МУЗИЧКИ ИНСТРУ- МЕНТ	МАСЛО (АНГЛ.)	"ХОЊСКА СИЛА"	БРЗО, УРГЕНТНО
ПОРАНЕШ- НА ДЕТ- СКА ТВ СЕРИЈА									
ПОБОРНИК НА ПРО- ГОНСТВО									
ФРАН- ДУСКИ ПИСАТЕЛ								НЕУТРОН ВАСИЛ АТАНАСОВ	
"НАУЧНО ИСТРА- ЖУВАЧКИ РАБОТИ"				ОРЕГОН ЛОЊД			ВНАТРЕ АМЕРИ- КАНСКА АРТИСТКА ЛОРЕТА		
ОТСТРА- НУВАЊЕ МОЖНОСТ ЗА ЗАРАЗА									КУЛИ НАРСТВО
МАШКО ИМЕ (ИНОСЛАВ)				"ТЕТРА- НИТРО- АНИЛИН" ПРВ МИТ- СКИ ЛЕТАЧ			ГАУС ТЕЛО ШТО КРУЖИ ОКОЛУ ПЛАНЕТА		
СТАР СУ- МЕРСКИ ГРАД					ИТАЛ. НО- БИНСКА АГЕНЦИЈА МЕРКА ЗА ХАРТИЈА				
НАУКА ЗА МОРАЛОТ						ФЛУИД СЛИЧЕН НА ВОЗДУХОТ ИСЕЧОК ОД ФИЛМ			
РЕОМИР		ПЛАТЕЖНО СРЕДСТВО ПРЕМЕС- ТУВАЊЕ ТОВАР					ТИНА ТАРНЕР ГНОЈНА РАНА		
КАСИ- ОЛИУМ			СОПСТВЕ- НИК НА РАЊЧ ЦРКОВНА КЛЕТВА						
ЕПОКА				ПРЕФИКС: ДРВО, ДРВЕНО ИКО НА ГАЛЕНО					
ПРЕНЕСУ- ВАЧИ НА НАСЛЕДНИ ОСОБИНИ					СТАРОТО ИМЕ ЗА ИРСКА АРТИСТКА- ТА ЕКБЕРГ				
ЧЕШКО МАШКО ИМЕ (ОТОКАР)							ТОРИНО ЖИТЕЛКИ НА ИРСКА		
ГЛАСАЧИ (ЛАТ.)								МЕТАР ПРОЛЕТЕН МЕСЕЦ	
МЕСТО БЛИЗУ НОВАЦИ БИТОЛСКО						"РУДАРСКО МЕТАЛУР- ГИСКИ ИН- СТИТУТ" ОТО ЦАНГ			
ОДНОСНА ЗАМЕНКА (НА НАС)				ГРАД ВО УНГАРИЈА (ВИНО!) БЕЛГИЈА					
ВОЗАЧ НА ЗАПРЕЖ- НА КОЛА									

[illegible]

JA3AK!

Баба ми секогаш ќе памети што правела во моментот кога светот ѝ се урнал во '63. Татко ми, пак, кога слушна дека Тито го нема. Јас секогаш ќе го паметам мирисот на цогерот тоа утро.

Дури го бришев подот во кафулето каде што вадев џепарлак, слушнав за сообраќајката таму некаде во Хрватска. Мислев се шегува оваа од „Антенa 5“, секогаш таков певлив глас имала, кој да ја сфати сериозно. Истрчав надвор и, исто така, во прашалници ме гледаше русокосата од фото „Дичо“. Не ми се веруваше, не ми се верува.

Што е право, не знам другите како го доживеале или ќе го паметат тоа, не знам ни дали
воопшто им е малку гајле.

На македонските телевизии, очигледно, не им е.

Од тој ден поинаа нешто повеќе од седум години, ама веќе по петтата сите до една од нив си рекоа – па што ќе обележуваме сега роденден или помен или што ти јас знам, па чекај сега „Дила“ треба денес да има, па „Звезде Гранда“, „Пинка“, стари, млади... Па, потоа ако пуштите нешто, за промо нема да има доволно време...

Не знам, белки тоа си рекоа, белки така си ги перат бедните души....

Јазак што ни еден концерт немаше, документарен филм, барем по еден видеоспот место реклама за Кратово... ама тоа е. После, не сме го сакале своето.

Малиот брат

facebook

Толку сум баксуз да ако купам кафе со наградна игра ќе ми излезе дека им дужам 500 евра.

Позитивна жена е онаа, која ја сака секоја поза.

Си го крстив фрижидерот Рим, затоа што сите
патишта водат кон него.

„Гледај го, ги везе!!“ - единица мерка за човек што добро ги владее ората и се истакнува пред сите на свадба.

Ако девојка ти превртуе очи док и збориш, следна работа што ќе преврти е комшијата.

👍 На 9 луѓе им се допаѓа ова.

Напиши коментар ...

Бабата му вика на внукот:

- Брзо скриј се некаде учитељката дојде бидејќи си избегал од школо денес.
- Не бабо ти скриј се, јас излажав дека си умрела.

- Кажи дали си моја?
- Твоја сум.
- Со цело срце, душа и тело си моја?
- Цела сум твоја!
- Значи може да ги продадам твоите бубрези како да се мои!

- Не спиеш?
- Не, на ФБ сум, а ти?
- Јас на гости!
- Каде бе?
- Кај тебе!
- Лелеееее, извини...заборавив.

ПОГАЧА НАПРАВЕНА СО ЛАЖИЦА

СОСТОЈКИ:

За тесто ќе ви треба
(1 филцан = 120 мл):

- 3 филцани млеко
- 1 филцан масло
- 7 филцани брашно
- 1 јајце
- 1 лажицка сол
- 1 лажицка шеќер
- 1 коцка (40 грама) свеж квасец
- 70 грама растопен путер

За премачкување ќе ви треба:

- 2 разматени јајца
- смеса од семки
- малку пармезан

ПОДГОТОВКА:

- Во подлабок сад за матење ставете ги млекото (треба да е малку топло, но не врело), еден филцан брашно, една лажицка шеќер и квасецот. Убаво промешајте ја смесата да се изедначи и да нема груткиња. Покријте го садот и оставете го 20 минути за квасецот да нарасне.
- Во садот со веќе нараснатиот квасец додајте едно јајце, шест филцани брашно, еден филцан масло и една лажицка сол. Со лажица убаво промешајте ја смесата. Во меѓувреме растопете го путерот.
- Одберете лажица со големина по желба – во зависност од тоа колкави сакате да ви се топчињата на погачата. Натопете ја лажицата во растопениот путер и земете од смесата. Редете ги топчињата едно до друго во тава за печење. Постојано потопувајте ја лажицата во путерот при секое земање од смесата.
- Со остатокот од путерот прелејте ја погачата.
- Премачкајте ја со разматените јајца и посипете ја со семе по желба. Оставете ја да стасува 30 минути на топло.
- Печете ја на температура од 200 степени 30 минути. Изрендајте пармезан и оставете ја малку да се олади пред да ја извадите од тавата.
- За уште подобро да се двојат парчињата, тестото убаво натопете го во путер пред да го ставите во тавата.

caffetin COLD®

ПРИ НАСТИНКА И ГРИП
ГИ СПРЕЧУВА СИТЕ СИМПТОМИ НА ГРИП И НАСТИНКА

**АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ**
Здравјејте ѝ пред сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството! За индикациите, ризикот од употребата и несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK